

Narodna mesečno
25 Din. za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
koletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SCOVENEC

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2998

Inhača vsek dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inserate;
Sarajevo št. 7563
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Poljsko-češki preprič

smo v našem listu imenovali nesoglasja, ki je izbruhnilo med obema slovenskima narodoma pred dobrima dvema mesecema in ki se še vedno ni pomirilo. To je tudi najmlejši izraz za vse, kar se je zgodilo in napisalo tako za ene, kakor za druge. Evropa pa je stala ob strani in gledala, em del s činičnim nasmehom okrog tistega, ker se mu je dopadlo, da so si skočili zopet v lače slovenski bratje in ker so iz tega prepriča pričakovali koristi za svojo protislovansko politiko, drugi pa, in med njimi tudi mi, vsi želostni, ker smo spoznali, da ima Lamartine vendar le prav, ko je napisal o Slovanih, s kakšnim navdušenjem gredo skupno prejavljati gore, pa se sprejo že zaradi majhnega cestnega kamna.

Za pravilno presevo tega spora, ki grozi, da se razvije v evropski politični škandal, je potrebno, da čisto nepristransko spoznamo vse bližnje in daljnje vzroke za rano, ki je tako nepričakovano zasevala na češko-poljski meji.

Biljni vzroki? Dne 23. januarja 1934 je poteklo ravno 15 let, ko je češkoslovaška vojska zasedla območje mesta Tešin in ga tudi obdržala za vselej. V Katovicah na Poljskem so to obletajoči porabili za hrupne nacionalne slovesnosti in pri tej priloki so nekateri krajevni zastopniki vladne izjavili, da na tešinski spor na Poljskem še niso pozabili. Na to je zagrmelo najprej pokrajinski časopis in javno mnenje se je razburilo. V boju so posegli takoj tudi večji listi. Besedna borba se je stopnjivala in v tem razdroženem ozračju so češkoslovaške oblasti 15. marca aretirale tri poljske turiste v Tešinu, nakar so na Jožefovo v Varšavi demonstrirali pred češkoslovaškim poslanstvom ter ga obmetavali s kamenjem. Poljska vlada je 24. marca odgovorila z izgonom 20 čeških državljanov iz Poljske. Sledile so konfiskacije listov, jezni članki po časopisu, dokler ni zarohnil na obeh straneh vladni tisk z ostrimi čestokrat strupenimi objavami izjav obeh tiskovnih uradov. Ze 27. marca so bili trije Poljaki izpuščeni in razburjenje bi se bilo poleglo, da ni češki državni pravnik napravil neprevidnosti, ko je vložil priziv proti oprostilni razsodbi, tako, da se ta zares neunama zadenevše vedno vlači pred sodiščem za zaščito države. Javno mnenje še vedno valovi v razburkanih valovih in iz krajevnega spora je zrasel meddržavni spor, ki ga bo sedaj šel poravnavať sam francoski zunanjki minister Barthou, ko bo obiskal Varšavo in Prago.

Clovek se mora pri tem vprašati, kakšno mora biti dejansko čuvanost razpoloženja Čehov do Poljakov in narobe, če zadostujejo čisto krajevni sporčki, da pretresajo v temeljih odnosje obeh narodov drug do drugega! Zato je treba poznati daljnje vzroke.

Daljni vzroki? V tešinskem okraju prebivajo Poljaki, Cehi in nekaj Nemcev, toda Poljaki so v večini. Okraj je bil kot samostojna kneževina sprva pod dinastijo Pjastov, je padel pozneje pod češko kruno in slednjici s Češko vred pod Habsburžane, ki so ga izgubili v saint-germanskem miru leta 1919. Ob prevratu sta si ozemlje med seboj porazdelila poljski in češki narodni svet, tako da je prvi obdržal mesto Tešin, drugi pa mesto Bjelsko. Tzdanevi sporazum je bil podpisani 5. novembra 1918. Toda v trenotku, ko se je mlada Poljska bojila proti ukrajinski vstaji ter imela velike skrbi z zasedanjem Pomorja, je 23. januarja 1919 češka vojska čez noč udarila v Tešin, ga zasedla in se ustavila šele na Visli. Spor je prisel pred Vrhovni svet v Parizu, ki je 27. septembra sklenil, da se bo vršil plebiscit. Toda, ko se je Poljska borila v varšavskih predmestjih z boljševiki, je moralna na konferenci v Spa odstopiti od plebiscita in konferenca velopopolaničkov je 28. julija 1920 sama razdelila ozemlje, tako da je levji del dobita seveda Češka. Premogovni revir Karvin in mesto Tešin s 50.000 Poljaki je pripadol novi češkoslovaški državi. Počneje so se odnošajo sicer uradno pomirili. V začetku 1925 sta obe državi celo podpisali priateljsko pogodbo, ki ji je sledila 23. aprila istega leta pogodba o likvidaciji tešinskega spora, posebno z ozirom na pravice narodnih manjšin.

Klub temu pa vse uradno prijateljstvo ni moglo izbrisati neke tipe bolj, ki je še naprej grizla v poljskih arcib in oviral razmah prijateljskemu čuvstvu do naroda, ki je po pisanju uradne »Gazete Poljske«, »izrabil v svojo korist težaven položaj Poljake, da se je polastil njenega ozemlja. Tega Poljaki ne morejo pozabiti, kakor tudi ne dejstva, da češkoslovaška vlada leta 1920, ko so boljševiki oblegali Varšavo, ni dovolila prevoz orožja iz Francije na Poljsko čez njeno ozemlje. Pa tudi na češki strani vplivajo še spomini na davne, avstrijske čase, ko v dobah največjega germanskega prisika na avstrijske Slovane, Poljakov nikdar ni bilo v združenem slovenskem taboru, marveč so proti njim v družbi z Nemci podpirali režim. Tudi to se ne da hitro pozabiti, najteže pa na meji, kjer je češko prebivalstvo veljalo za protiavstrijsko opozicijo, poljsko pa za režim vzdane zavezničke. Videj smo ravno v sedanjem sporu, da je zadostoval majhen incident, pa je bila odstranjena vsa odeja uradnega prijateljstva in so zazevale zopet stare rane. Sicer je tudi res, da bi ne bilo ravno treba pri slovenski narodni manjšini delovati tako, da bi bilo število poljskih šolarjev od leta 1918 padlo od 21.000 na samo 12.000 v letu 1931, kar se je dejanjsko dogodilo v Tešinu.

Casovno naključje je hotelo, da je tešinski preprič izbruhnil ravno v času, ko so Poljaki sklepali z Nemci pogodbo o nenapadanju. Nikdo ne verjame, da bi obstajala med tem davnem dogodkom niti najlahnejša vzročna zveza, ker bi kaj takega bilo preveč smešno, toda vroče glave podrejenih in neodgovornih so privlekle za lase tudi ta argument v debatu ter napravili nepravilne zaključke, ki so potem sejali še večji nemir med javno mnenje. Nepravilno je ravnala poljska vlada, ker je svojemu tiskovnemu uradu dovolila, da se je s tako vnočno vmešal v borbo in napravil vtip, kakor da je na omenjenih klevetah res nekaj resnice. Zakaj izgubili žive na slovenski meji in med brači, ki nemški imperializem grabi po Poznanjskem in po Pomorju!

K tem čustvenim daljnim in bližnjim razlogom pa moramo zaradi polnega razumevanja tega spora pridružiti tudi še politično ozadje. Zdi se, kot da bi obstajala med obema državama neka politična rivaliteta. Klub manjših občinstvenih in številjenih podrejenosti se je Češkoslovaška radi kvalifikacije svojih državnih zastopnikov dvignila do nekega vodilnega mesta v evropski politiki, ki ga

Katolicizem na prelomu časov...

„Temeljita reforma družbe je nujno potrebna!“

Katoliški školje Francije zahtevajo nov stanovski družbeni red

Kardinali, nadškofo in škofo Francije so izdali spričo sedanjih težav in aktualnih problemov, ki tudi v Franciji čedalje bolj zahtevajo temeljite rešitve, manifest, v katerem izvajajo sledeče:

Večne pravice človeške osebe

Krščanska morala postavlja kot temeljno vrednoto moralnega reda načelo spoštovanja človeške osebnosti. Od božje volje izhajajoče in v njej utelejene pravice človekove osebe so pred pravimi juridičnimi osebi posameznih človeških družeb. Družba mora spoštovati in ščititi bistvene in nedujljive pravice človeške osebe. Družba ne sme človeka sebi popolnoma vdinjati v svoje svrhe ter mu mora pustiti govor krog osebne svobode in samoodgovornosti. So individualne svetinje, katerih se družba ne sme dotikati. Kolektivistična morala, ki bi človeka popolnoma iznčila kot nesvobodno in brezvoljno orodje svojih namenov, je prav tako pogrešena, kakor je pogrešena individualistična morala, ki bi človeku dajala pravico, v svoje egoistične svrhe izrabljati soljudi.

Brezpogojno spoštovanje družine

Krščanska morala poudarja tudi spoštovanje družine. Družina je naravna vrednota in uredba, potrebna tako individualnemu razvoju svojih članov, kot nadaljnemu razvoju družbe, ker je družina tista stanica, iz katere koli družba. Otroci pripadajo družini prej nego družbi in po družinah se ohranajo zakon vzajemnosti, nerazdržljivosti in zvestobe, ki so nujno potrebeni človeški družbi. Red v družini je osnova vsega socialnega reda. To so spoznali po dolgih blodnjah tudi kolektivisti Sovjetske Ruse, ki so morali opustiti načelo komunistične družbe, skupnih stanovanj in skupne vzgoje otrok v prid družinskemu načelu in so morali priznati svetost doma, svetega spoštovanja do matere in drugih osnovnih čestnosti družljana, ki jih

more vsaditi v srce same družina. To je stajano, čeprav nehoteno spričevalo za pravilno gledanje krščanske morale.

Pravice občestva

Klub temu krščanska morala ni individualistična v smislu liberalnega nauka. Narobe! Sele ona edino pravilno utemeljuje dolžnosti človeka do človeka, predvsem pa medsebojne dolžnosti, ki jih imajo člani narodne in državne edinice. Država je popolna družba, ki ima za svoj namen posvetno blagostanje in civilizacijo ter ustvarjanje socialnih zakonov, ki zagotavljajo vsem človeku dostojno eksistenco in napredek. Cerkev vidi v različnih oblikah vladavine samo sredstvo za najvišji socialni namen družbe in za nobene državne vladavine ne smatra kot absolutno vrednotno. Včasih je ta vladavina boljša, včasih zopet druga, da se le zagotovi vsakokrat zemeljsko blagostanje in dostojna stopnja kulture po okolišinah in potrebah, ki se s časom menjajo. In v tem oziru je Cerkev silno širokogrudna. Ona bistveno prav nič ne zavisi ne od patriarhalizma, ne od fevdalizma, ne od liberalnega gospodarstva, ne od kolektivizma in sploh ne od nobenega političnega ali gospodarskega reda, pač pa zahteva od vseake vladavine, da spoštuje načela krščanske etike, tako kar se tiče posamezne človeške osebnosti, kakor vsega občestva.

Stanovska uredba družbe

Iz tega sledi, da se Cerkev nikakor ne desintežira za način, kako državno občestvo ureja politične in gospodarske odnosaje svojih članov. Kaj zahteva Cerkev z ozirom na svobodo in pravice osebnosti in kaj smatra, da ima družba pravico zahtevati od vsakega svojega člana, to se je neštekokrat poudarjalo. Clovek je omejen po družbi, a družba mora spoštovati njegove osnovne pravice.

Skandal, ki mu ni dna...

Sodnik Prince je bil umorjen!

Notranji položaj v Franciji je alej ko prej zelo zapleten. Dne 12. t. m. se je zbral narodni svet bojevnikov, ki je po zelo dolgi in burni debati sprejet rezolucijo, ki se bodo izročile predsedniku vlade Doumergue.

Bojevnik pristanejo na redukcijo svojih penzij in nagrad za vojno odlikovanja samo pod pogojem, da se te redukcije začnejo šele s 1. julijem 1934 in da bo vlada do tedaj dosegla pozitivne rezultate na polju zasebne in javne morale. Kategorično se zahteva od vlade, da pojasi skandal Stavškega in da vse krive eksemplarčno kaznuje. Na gospodarskem polju se mora reorganizirati javni dolg in dolg žeženček. Kar se tiče socialnega življenja, pa se mora izvesti temeljita preosnova ustavne v smislu korporativnega javnega reda.

Te zahteve bojevnikov so zato tako zelo kategorične, ker se je preiskava tako v zadavi Stavškega in njegovih tovarišev ter protektorjev kakor v zadavi umora Princea zadnji čas zopet kar ustavila. Javnost je zelo ogorčena, ker je čisto očividno, da ima framsonska loža navzlik temu, da je po skandalu do dna kompromitirana, še vedno toliko moč v vplivu, da preprečuje razčiščenje teh dveh skandaloznih afer. Pač pod pritiskom javnega menanja in ponovnega vala upravičene ogorčenosti, je začela zopet delovati komisija, ki preiskuje umazanje Stavškega in ki je zadnje tedne popolnoma počivala. Komisija zaslišuje bivšega generalnega državnega tožilca republike Pressarda, ki ga vse označuje za vrhovnega protektorja Stavškega. Zanimivo je, da ministra Dalimiera najbolj obremenjuje znani marseillski gangster C. Carbone, ki so ga zaprli radi suma, da je on v družbi s svojimi tovariši po naročilu neznanca umoril sodnika Princea. To so pač strašno umazane zadeve, ki mečejo kaj čudno luč na administracijo in justico.

Klub temu pa preiskava ne pride prav naprej. Pressard, Dalimier in Chautemps se nahajajo še vedno na prostih nogah in o naročilih in izvršilcih podlega umora v Dijonu se slej ko prej ne ve ničesar. Poklicani so pred mesecem načslavnejše detektive angleškega Scotland Yarda, ki pa so se sedaj odpotovali nazaj v London in podali sledenje izjavu.

Upoštevajoč okoliščine tragične smrti Princea

in milje, v katerem so bili menda najeti njegovi morilci, smo prišli do zaključka, da bi se mogla odkriti resnica samo, če bi eden izmed sokrivcev to sam priznal. Razumljivo je, da se tej izjavi ves Pariz ironično smeje. Razume se, da ni težko odkriti vso resnico, ako bi jo krivec sam izpovedal. Čisto govorito niso poklicani na pomoč slavnih angleških detektivov zato, da izvedo tako preprosto resnico...

Pariz, 13. aprila, AA. Preiskovalni sodnik v aferi umora sodnega svetnika Princea je dal poročevalcem listov izjavno, v kateri v glavnem pravi, da je dosedanji potek preiskave definitivno pokazal, da je postal sodnik Prince žrtev umora in da sta nesrečno naključje in samomor popularna izključena. Nadaljnji potek preiskave, je nadaljeval preiskovalni sodnik, se ne giblje več okoli definitivne ugotovitve vzroka smrti, temveč samo okoli izsleditve krvcev. V zvezi s tem se doznavata, da je pravosodni minister Cherèv dobil od preiskovalnih oblasti poročilo, da sta voda v sin ubigetu Princea izpovedala, da je Prince pred odhodom v Dijon rekel, da obstoji med njim in bivšim državnim tožilcem Pressardom strahovita mržnja.

Trije gospodarij Austrije

Dollfuss - Starhemberg - Fey

Heimwehr hoče bolj nemškonacionalno črto - Buren zbor voditeljev

Dunaj, 13. apr. Z. Knez Starhemberg je sklical za simoci sejo vseh vodij avstrijskega Heimwehra. Zborovanje je trajalo zelo pozno v noč in je bilo ves čas zelo viharlo. Med debato o političnih ciljih je prišlo do razburljivih trenotkov in je izgledalo, da se bodo voditelji med seboj idejno čisto razkalili, da se bodo voditelji med seboj idejno čisto razkalili. Če se knezu Starhembergu in podkancerju Feyu ne bo posrečilo, da svojega vpliva v vladi ne okrepi, oziroma da se proti krščanskim socialcem in domovinski fronti ne uveljavita, je razkol v Heimwehr skoraj neizbežen. Celo Število govornikov je med viharnim pritrjevanjem zahtevalo, da mora Heimwehr svojo politiko temeljito sprememnit. Zahtevali so proti idovsko borbo na vseh frontah, nadalje bolj intenzivno borbo proti vsekm poskušku parlamentarizma. Nekateri so poudarili tudi dejstvo, da se narodnosocialistične vrste zadnje čase zelo množe, to pa zaradi tega, ker je narodni socializem postal edini oponzionalni protirežimski pokret v državi in se steka vanj vse, kar je proti vladni, brez razlike. Heimwehr bo moral iskati tudi v tem pogledu drugih smernic, ker absolutno »nōč utoniti z Dollfussem«, ampak ima nalogo, da uveljavlja sam svoje cilje. Od Starhemberga in Feyja so zahtevali, da mora Heimwehr dobiti več vpliva v vladi, predvsem pa, da se bo njegov program izvajal. Ako bi vlaada tega nehoteno zelo množe, to pa zaradi tega, ker je istega tipa, samo nekako večja je od ostalih šestih križark.

To so križarke »Coleoni«, »Giovane del Bandenere«, »Bardiano«, »Diaz«, »Giussano« in »Caldona«. Sedaj graditi Italija še pet križarjev v sicer »Eugenio di Savoia«, »Montecuccoli«

Krasno delo Poljsko-Jugoslovanskih lig

Poljsko-jugoslavansko bratstvo

Poljski dijaki bodo pa letos nastopili na ljubljanskem odru

Poljski generalni konzul hvali „pionirje in veterane“ poljsko-jugoslavanske vzajemnosti

Ob enoletnem bivanju poljskega generalnega konzula v Zagrebu, g. Stefana Filederja-Albertija, ga je vprašalo uredništvo »Narodnih novin«, kako misli o ideji narodno-kulturnega zbljanja med Poljsko in Jugoslavijo. G. konzul je v zanositih besedah izrazil svojo zadovoljstvo nad iskreno prijateljskim odnosom med obeima državama, ki si ga med seboj gojita. Naj navedem – pravi – samo topič sprejem (pri tem misli Zagreb in Ljubljano), ki ga je tukajšnje občinstvo nedavno priredilo delom poljske umetnosti in glasbe! To je dokaz, kako resno je mišljeno čim globlje medsebojno spoznavanje. Hkrati poudarja g. konzul zasluge prof. Moleta in dr. Steleta za prijateljsko razmerje med Slovenci in Poljaki. Ti ljudje, pravi, so pionirji in veterani te plemenite ideje.

Ko govori g. konzul o lepotah jugoslo-

vanske zemlje, pravi med drugim: Poljska vrla je, da bi nudila čim številnejšim svojim državljanom možnost, da si ogledajo in se načudijo lepotam dalmatinske obale, ne davno odobrila za toletno sezono nekaj tisoč potnih listov ob močno znižanih cijenah. Poljaki, ki vedo ceniti neposreden pristop k morju, bodo nedvomno polnoštevilno obiskali svoje jugoslovanske brate...

Belgrad, 13. aprila. VG. Poljsko-jugoslavanska liga, ki ima svoj osrednji urad v Belgradu in več podružnic v raznih pokrajinih države, je razvila izredno razveseljivo delovanje na polju medsebojnega spoznavanja obih narodov. Pri poljsko-jugoslavanski ligi v Belgradu je bilo že več predavanj o Poljski, ki so imela izredno številno publiko. Predavalci so med drugim M. Živancović, ki je predsednik poljsko-jugoslavanske časnarske zveze, dr. M. Radovanović, poslanec Dimitrijević, poljski tiskovni ataše Xaver Glinka, vsečinski profesor dr. Pržić, da imenujemo samo nekaj imen. Na pobudo predsednika kulturnega odseka lige pisatelja Miloševića je bila omogočena razstava največjega poljskega slikarja Skoczyłasa. V

septembru pa se bo vršil velik skupni kongres poljsko-jugoslavanskih lig, ki bo zasedal v vseh treh glavnih mestih Jugoslavije, v Belgradu, Zagrebu in v Ljubljani. Na kongres pridejo tudi zastopniki sporednih jugoslovansko-poljskih lig na Poljskem, tako da bo kongres velika manifestacija na kulturno zbljanje obih narodov.

V začetku maja pride v Jugoslavijo posebna skupina dijakinj (28) in dijakov (32) pod vodstvom 4 profesorjev Višje umetniške akademije v Varšavi. Nastopili bodo tudi v Ljubljani, kjer bodo v operi ali v drami igrali poljsko dramatično delo. Gostovanje zasluži največjo pozornost tudi zaradi tega, ker se ga udeleži slavni poljski gledališki igralec Željiverović.

Zato in za druge prireditve, med katere spada tudi kongres poljsko-jugoslavanske časnarske zveze, je bil izvoljen začasni centralni odbor pod predsedstvom bivšega belgrajskoga župana ing. Nešića, ki mu je bil dodelan tudi časnikar Val Gluzdovski-Beh, urednički »Vremena«. Poljske poslanštvo v Belgradu pa je duša vseh teh hvalevrednih prireditv. Stopamo torej v pravo sezono poljsko-jugoslavanskega prijateljstva.

Mała zveza v Ženevi

Ženeva, 13. aprila. AA. Titulescu, dr. Beneš in Fotič so imeli sestanek, na katerem so razpravljali o dnevni redi prihodnjega sestanka med zastopniki Maže antante, ki se bo vršil v Bukarešti v prvi polovici meseca maja pod predsedstvom romunskega zunanjega ministra Titulesca. Češkoslovaški zunanjhi minister dr. Beneš je imel tudi razgovor s sovjetskim delegatom Borisom Steinom. Večina delegatov je že odpotovala.

Razrožitev

Monakovo, 13. aprila. b. »Völk. Beobachter« komentira zahteve britanske vlade, da Nemčija pojasi, zakaj je zvišala svojo vojno kvoto in naglaša, da se bodo izdatki uporabili za preureditev Reichswehra v novo vojaško edinico, ki jo bo Nemčija lahko vzdruževala, kakor tudi za zamenjavo starega materiala pri nemški mornarici in končno za gradnjo podzemnih bivališč za civilno prebivalstvo za slučaj letalskega napada.

Vprašanje Besarabije, ki je doslej oviralo vstopstavitev normalnih odnosov med Rusijo in Romunijo, bo postavljeno z dnevnega reda, kadar vse kaže, na isti način, kakor je bilo postavljeno z dnevnega reda vprašanje poljskega koridorja za dobo 10 let s paktom o nenapadanju, ki sta ga pred kraljikom sklenili Poljska in Nemčija.

Nesreča v Benetkah

Benetke, 13. apr. c. Danes se je v kanalu San Marco zgordila čudna nesreča. Iz kanala ven je vzel velika motorna ladja »Barberino«. Naenkrat pa je ladja spremenila smer in v zelo silo zavozila v marmorno palaco benetških kanonikov, v kateri se nahaja benetško letalsko poveljstvo. Ladja se je zatekla s toliko silo v vrata, da je prebita želesno ogrojno in se ustavila šele na marmornem stopnišču v vezi. Sunek je bil tako močan, da so na trgu San Marco mislili, da je potres. Morale so priti velike ladje, da so motorno ladjo potegnile iz hiše, nakar je morala biti poškodovana ladja takoj odpeljana v dok. Dve osebi sta bujše ranjeni.

Japonska zasede Aleute

Tokio, 13. aprila. TG. Zunanji minister je izdal uradno obvestilo, v katerem zankeje vesti ameriških listov, da je namreč Japonska pripravila že vse načrte, da bi se polastiila Aleutskih otokov, ki so last Združenih držav. Ameriški listi, ki so te vesti trosili, so se oslanjali na poročila predsednika newyorske morskega trgovskega zbornice Sirovicha, ki je nosil s seboj tudi ponatis japonskih načrtov, ki jih je dobil od sovjetske vlade ob prilikih svojega potovanja na Daljni vzhod. Zunanji minister trdi, da so takšne vesti lažljive in da nikakor ni treba verjeti ruskim špijonom.

Grčija - Bolgarija

Atene, 13. apr. b. V tukajšnjih uradnih krogih se trdi, da se prično v nekaj dneh neposredna pogajanja med Grčijo in Bolgarijo za ureditev raznih še nerešenih vprašanj, ki bodo obdržati. Splošno se pričakuje, da se bodo pogajanja končala s sporazumom.

Stenografski kongres

Belgrad, 13. apr. m. Z nočnjenim brzovlakom so odpotovali v Sofijo na kongres bolgarskih stenografov tudi zastopniki naših skupščinskih in senatskih stenografov. Z njimi je odpotoval tudi poslanec Pavlič. Kongres bolgarskih stenografov, ki bo dne 15. t. m. in naslednje dni v Sofiji in Plovdivu, je sklicalo bolgarsko politično društvo »Bzopiss« v proslavo 30 letnice obstoja tega društva in 80 letnice rojstva očeta bolgarske stenografije, pokrovitelja profesorja dr. Antona Bezenška. O delu Antona Bezenška bo govoril Vasiljev, o razvoju bolgarske stenografske misli pa Bezenšku pa Blagovest Dolapčev.

Trgovinska pogajanja z Nemčijo

Belgrad, 13. aprila. AA. Zadnje dni so neki domaci in tuji listi v zvezi z nemško-jugoslovanskimi trgovinskimi razgovori, ki se vrše v Beogradu, objavili poročila o višini kontingentov, ki jih je Nemčija dovolila Jugoslaviji za pšenico, koruzo in živilno. S pristojnega mesta so pooblaščeni demantirati te vesti kot popolnoma neutemeljene in izmišljene.

Dunajska vremenska napoved: Zapadni rob Alp in južne Alpe pretežno jasno, po ujeti nekoliko mrzljave, čez dan tople.

Zagrebška vremenska napoved: Toplo in precej stalno, pričakovati pa je periodično poslabšanje vremena.

Vsi Čeljuskinci rešeni

Konec dvomesečnega trpljenja

Moskva, 13. aprila. TG. Radio poročila iz Vankarena poročajo, da so sovjetski letaleci Molokov, Kamanin in Vodopjanov rešili še zadnjih pet na ledeni plošči zaostalih članov Čeljuskinove posadke. Ker je moštvo zelo izmučeno in tudi delno bolno, so piloti sklenili, da bodo s svojimi letali rešence odpeljali iz Vankarena, kjer so jih zasilno namestili, v Velen, kjer imajo boljše zdravstvene priprave, da jim pomagajo. Od Velenja dalje jih hočejo potem prepeljati s pasjo vprego na saneh v Previdnost (Providence), kamor z veliko brzino plovejo parniki »Smolensk« in »Stalingrad«. Na rt Vankaren prihajojo pozdravni brzojavci iz vseh strani Rusije in tudi iz inozemstva, kjer čestitajo brodomolcem, da so bili rešeni smerti, pa tudi junaškim letalem, ki so jih s takšno tveganostjo rešili. Zanimiv je brzojav, ki so ga poslali delavci državne avtomobilске tovarne, ki je letala, na katerih se je vršilo reševanje, zgradila, češ, da je uspeh ruskih letalcev tudi uspeh delavcev, ki so letala zgradili za to strašno preizkušnjo v borbi s severnim ledom. V Moskvi se vršijo nočni velike manifestacije kot znak veselja, da je vsa Čeljuskinova ekspedicija po dolgih mesecih samotnega trpljenja na ledeni plošči ostala pri življenju.

Moskva, 13. aprila. p. Danes je sovjetska vlada naročila taborišču letalcev na rtu Welenju, da skušajo takoj transportirati vse Čeljuskincev v Moskvo po možnosti z letali, ali pa naj jih prepeljejo tako daleč, da se bodo lahko vrkeali na ledolomilec »Stalingrad«, ki jih bo pripeljal do Vladivostoka in odtod v Moskvo.

Fairbanks, 13. aprila. TG. Danes je prispev semkaj (Alaska) ruski letalec Slepnev s profesorjem Schmidtom, ki je bil takoj prenehen v tukajšnjo bolnišnico, kjer so nanj že čakali nekateri odlični zdravniki, ki so izjavili, da njegovo življenje ni v nevarnosti.

Moskva, 13. aprila. TG. Sovjetska vlada je izdala navodila, da se naj pripravi slovenski sprejem ponesrečenega moštva in junashkih rešiteljev, ki bodo bržkone prispevili v Moskvo v kakšnih 14 dneh. Ledolomilec »Krasine« je dobil nalog, naj nadaljuje ne moreno svojo pot v Ledeno morje, ker se ni mogoče napovedati, da bodo vremenske prilike dovolile nadaljnje reševanje posadke z rtov Vankaren in Wellen.

Moskva, 13. aprila. k. Danes so piloti z ledene plošči rešili še polarne pse, ki jih je imela ekspedicija »Čeljuskin«.

Volk v ovčjem hlevu ...

Rusija vstopi v Zvezno narodov?

Vse evropske države bodo kmalu priznale sovjetsko Rusijo

Pariz, 13. aprila. b. Zenevski dopisnik agencije radio poroča, da so bile odstranjene ob pričilih včerašnje konference med češkoslovaškim zunanjim ministrom dr. Benešem ter romunskim zunanjim ministrom zadnje zapreke za priznanje sovjetske Rusije po državah Male zveze. Belgija in Nizozemska sta istotako pripravljeno priznati sovjetsko Rusijo in bo zaradi tega vstop sovjetske Rusije v Zvezno narodov znatno olajšan. Edino zapreko predstavlja Švica, ki je vznemirjena zaradi zadnjega Radekovega članka v »Pravdu«, v katerem le-ta navede, da se bo Švica bodoče središče propagande tretje internationale. Vendan pa se splošno veruje, da se bo tudi ta zapreka kmalu prebrodila, ker živahn posreduje neka večesla (Francija) v pogajanjih, ki se že vodijo med Bernom in Moskvom. V Ženevskih krogih računajo, da se bo vstop

sovjetske Rusije v Zvezno narodov izvršil lahko že v mesecu septembru. Nekatero države pa zaradi tega niso preveč navdušene, ker so mnenja, da bo Nemčija to smatrala kot sulico, ki je naperjena proti njiju in bo tudi že vnaprej vztrajala na tem, da ostane izven okvirja Zvezne narodov. Po mnenju teh držav bi bila ta okolnost za evropsko politiko mnogo bolj neugodna, kakor pa je bila dosedanja odnosnost sovjetske Rusije v Zvezni narodov. Mnogi so tudi mnenja, da se bo taka politika silno mačačevala. Vse kaže, da se vstop sovjetske Rusije v Zvezno narodov najbolj upira Velika Britanija.

Berlin, 13. aprila. TG. Berlinski župan dr. Sahm se je odpeljal danes z letalom v Rim, da vrne obisk princu Longcampagni, ki je obiskal Berlin leta 1929 v svrhu študija socialnih institucij.

Utrinki

HITLERIZEM IN SLOVANSTVO

V knjigi »Rusism przeciw słowiańskiemu« (Rusism proti slovanom) je napisal poznanjski privatni docent dr. Stojanovski stedec razlagajo nemškega samoljubja in njegovih profiloslovenskih namenov: »Slovani so po mnemu nemški pasmotrog podrejeni ljudje — podljjede (Untermenschen), ki jih je treba zadržati. Oni so v socialnem in kulturnem pogledu treda, in v pogledu pasme so mešanokrni psi. Slovani imajo suženjske duše, zato jih je treba obdržati in suženjstvu in jih s palicami priganjati k delu. Nemški rasizem nima samo nameno seći po balkanskih državah, po Poljski in Češkoslovaški, ne, on si hčce sploh podrejeti vse Slovansko in iz njega napraviti kolonijo germaniske rase, ki bo se značilno pretegniti v Slovansko nekak največji kulturni dobiček.«

CERKEV IN NAROD

Rektor katoliške nemške cerkve v Rimu Mihaljko škof dr. Hudal je napisal majhno brošurico »Ecclesia et Nationi« (Cerkvi in ljudstvu), v kateri je razviral nekaj »katoliških misli ob prelomu stoletij«. V knjizičici beremo med drugim: »Katoliško in narodno preprčanje si ne nasprotuje in si sploh ne moreta nasprotovati, ker vrga naroda

in narodne bili ni najzadnji in najvišji cilj človeštva, četudi je plemeni in ravnini. Narod se bori, omahuje, vslaja, pada, se spreminja in se razvija, kakor ljudje, ki mu pripadajo. Kjerkljepi pa je katoliška vera prodrič v zakladnico narodne bili, povod je vzpetel v senci kriza prava narodna kultura. Noben narod in cerkev ni izgubil svoje narodne bili, ampak jo je dobil nazaj očiščeno, igpopolnjen in okrepljen. Katolicizem je dal narodni misli hormonijo izglašenega in teravanganega ravnovesja, ker nam pove, da je nad vsako narodno bilo ena vikija vrednot vesoljnega človeštva, ki ga se z seboj veže in druži krščanstvo v eno samo reliko enoto odrešenih...«

DENUNCIJANTI — PFUJ!

Deželni škof protestantske cerkve v Nassau — Hesse dr. Dietrich je izdal okrožno, v kateri navaja, da se število denuncijantov, ki ovajajo duhovnike pri njihovih predstojnikih, tudi pri njem — vedno in sicer v straholnem razmerju veča. Denuncijantstvo, letudi bi bilo podpisano, je vsakega Nemeča in narodnega socialističa, kaj tele kristjan, nevedno. Cerkvene oblasti bodo v bodoče ese denunciacije z imenom denuncijantov javile obdelovanec, da bodo mogli proti njim naločiti prednimi sodišči, ker to rano je treba z nožem izrezati iz nemškega telesa.

Katoličani v Avstriji

Danaj, 13. aprila.

Vranje

Odkar je avstromarksizem izgubil v deželi političen vpliv, se v delavskih vrstah opazuje mnogo prijaznejše zadržanje napram katolicizmu. Vidno je opaziti, da socialisti ne morejo več terorizirati delavskih mas in vrsti svoje sovražne agitacije med delavstvom za odpad od katolične Cerkve.

Seveda pa ni iskati edinole v tem vzroku za prijaznejše zadržanje delavstva napram verskemu življenju. Treba je poudariti, da je energetična depolitizacija Cerkve in duhovništva katolične Cerkve v Avstriji mnogo koristila. Razveta tega se je pod modrim vodstvom kardinala Innitzerja zelo zboljšalo in pogliblo dušno pastoralno delo ravno med delavstvom. Samo od februarjevih dogodkov je na Dunaju prestopilo nazaj v katolicizem 22.000 prejšnjih odpadnikov, v protestantizem pa 10.000.

Toda ravno zadnja številka da misli, da so med temi, ki se vračajo v krščanstvo mnogi, ki jih vodijo bolj politični motivi kakor pa verski krepjenje. Ni

SCHICHTOVA METODA

je udoben in temeljiti način pranja, po katerem se ravna že več tisoč žen. To je tako enostavno: zvečer namočiti v raztopini Ženske hvale, zjutraj enkrat izkuhati s Schichtovim terpentinovim milom.

TO JE CELO DELO PRI SCHICHTOVI METODI

Primasu Poljske

Nj. Eminenci kardinalu dr. A. Hlondu
slovenski katoliški pozdrav!

pri salezijancih v Italiji in radi svojih izrednih zmožnosti postal, dasi Poljak, prvi inspektor nemške salezijanske province s sedežem na Dunaju. Tu se je seznanil s takratnim nuncijem Ahilom Ratti-jem, sedanjim papežem Pijem XI., ki je spoznal v mlademu salezijancu moža velikih sposobnosti. Zato ga je kmalu po svoji izvolitvi za papeža imenoval za ap. administratorja in škofo novoosnovane Škofije v Katovicah v Gornji Sleziji, ki je veljala radi perečih narodnih sporov med poljskim in nemškim prebivalstvom za eno najtežjih postojank. Tu se je dr. Hlond izkazal za izredno uvidevnega, nepristranskega in socialno čutečega škofa. Zato je že dve leti nato postal poljski primas, leta 1928 pa mu je papež Pij XI. podelil kardinalskega klobuka.

Visoki gost je po srcu in prepričanju nadušen Slovan in zlasti velik prijatelj Slovencev. Ce le more, prihiti v našo Slovenijo, na katero ga veže toliko lepih spominov. Zato se je z veseljem odzval povabilu rakovniških salezijancev, da prisostvuje tukajšnji proslavi sv. Janeza Boska.

Visokemu gostu kličemo najprisrčnejšo dobrodošlico!

Spored proslave kanonizacije sv. Janeza Bosca

Kardinal dr. Avgust Hlond prispe v Ljubljano danes ob 12.35. Na kolodvoru ga bodo sprejeli cerkvene, civilne in vojaške oblasti. Od 13 do 13.30 bo gosp. kardinal v Škofijskem dvorcu sprejemal deputacije, ob 14.45 bo obiskal stolnico in bogoslužje, semenišče, ob 16.30 Škofove zavode v St. Vidu, ob 17.15 Salezijanski mladinski dom na Kodeljevem, ob 18 bo prispev na Rakovnik, ob 20 se bo pa udeležil akademije v Unionu.

Ljubljana pozdravlja danes v svoji sredini velikega sina bratskega slovanskega naroda, Nj. Eminenco kard. dr. Avgusta Hlonda, nadškofa Gnezno - Poznanjskega in primasa Poljske.

Visoki gost je ena najmarkantnejših osebnosti katoliške Cerkve. Rodil se je leta 1881 kot sin ubogega šleziskoga delavca, doštiral je

Nadškof dr. A. B. Jeglič je prispel v Ljubljano že včeraj. Obiskal je cerkev Mar. Pom. na Rakovniku in si ogledal prenovljeni oltar sv. Janeza Boska.

Drevi ob 20 bo v Unionu slavnostna akademija, ki se je udeleži kardinal dr. Avgust Hlond, nadškof dr. A. B. Jeglič ter poleg domaćih civilnih in vojaških oblasti ves konzularni zbor. Slavnostni govor bo govoril g. dr. J. Adlešič. Pevske in glasbene točke bodo izvajali gojenici Salezijanskega zavoda na Rakovniku. Akademijo bo oddajal ljubljanski radio.

Jutri ob 8 bo na Rakovniku sv. maša za moško mladino s skupnim sv. obhajilom med sv. mašo. Maševal bo kardinal dr. A. Hlond, pridigal pa gosp. proti in generalni vikar Ign. Nadraž.

Ob 10 bo pontifikalna sv. maša, ki jo bo daroval nadškof dr. A. B. Jeglič ob slovenskih asistencih kardinala Hlonda. Sv. maši bo prisostvoval g. ban dr. Marušič in drugi oblastniki.

Popoldne ob 15.30 bo v cerkvi pridiga, ki jo bo imel g. kanonik dr. Michael Opeka, nato pa procesija z novim kipom in v relikvijo sv. Janeza Boska. Po procesiji blagoslov v cerkvi in na dvorišču.

Pri pontifikalni sv. maši, ki jo bo daroval nadškof dr. A. B. Jeglič ob asistenci kardinala Hlonda jutri ob 10 na Rakovniku, bo izvajal 120-članski pevski zbor salezijanskih gojencev in bogoslovev ob spremljavi orkestra sledenja skladbe:

1. dr. J. Gržničič: Ecce sacerdos!, 2. V. Goller: Misca B. M. Virginis, 3. Wildberger: Credo in Missa iubilaei, 4. dr. J. Gržničič: Budi se dan. Orkestralne dele sta napisala dr. Čerin in p. H. Satner. — Ves program bo oddajala ljubljanska radijska oddajna postaja.

služkinj. Nabira že tudi knjige. Odbor se na vso moč trudi, da jo čim prej v toliko spopolni, da bo lahko odprično tudi za širše sloje. Zato ob tej prilnosti prosimo vse prijatelje društva in vse one, ki imajo doma kaj starih knjig, ki jih več ne potrebujejo in ki morda brez koristi ležejo po kakih omrah, da jih odstopijo in poklonijo tuk. Prosvenemenu društvo. Pošljeno je lahko kar na naslov prosvenetega društva v Krunski ulici št. 23. Verujete, s tem boste napravili vsem tuk. Slovencem, ki doma nimajo svojih knjig, veliko veselje. Za vsako knjigo Vam bo društvo zelo hvaljevno. Marsikaj bi še bilo potrebljeno, marsikaj bi se rabili, n. p. statistiko tuk. Slovencev, navezali tesnejše stike s Slovencem, ki si služijo svoj kruh po notranjosti Srbije itd. S časom se bo uredilo tudi to. Vsaj dobro voljo imamo. K.

Smrtni strel v Kamniških planinah

Kamnik, 13. aprila.

Stevilnim nesrečam na lovju se je včeraj pridružila še ena v Kamniških planinah, ki je zahtevala smrt 30 letnega zapriseženega lovskoga čuvaja Antonia Plevlja, podoma Belčarjevega Toneta. Ustrelil ga je po nesreči njegov spremljevalec, trgovec Jože Petek iz Črne doline, ko sta se vrata s planine, kjer sta poslušala petje divjega petelinja.

Tudi v tem oziru Prosvetno društvo ne drži rok križem ter se trudi, da sponpolni in razširi knjižnico, ki jo ima skupno z Zvezodo.

Z brezkrbnoščjo, ki v podobnih slučajih prav gotovo nikakor ni na mestu, sta oba prezrla, da je puška nabita in da nesreča nikoli ne počiva. Na poti se je g. Jože Petek izpotaknil in padel, pri tem pa se je sprožila puška. V spomladansko jutro je odjeknil strel, kateremu je sledil krik: »Jo, moja nogal!« Čuvaj Tone je padel na tla, zadel v desno nogo v stegno. Ko je spremljevalec priskočil na pomoč, je videl, da kri kar brižig iz rane, kar je bil znak, da so svinčena zrna prebila stegensko odvodnico. Kri se ni dala ustaviti in Tone je naglo izkravpel.

Globoko potri nad tako nenadno strašno nesrečo, je šel g. Petek na Malo planino, odkoder sta prisla na kraj nesreče dva smučarja in pomagala prenesti truplo v dolino. Nesreča je seveda napravila v vsej okolici globok utis. Tone Plevlji je bil splošno znan in priljubljen lovski čuvaj. Doma je bil iz Oljnika v neveljski občini in je zdaj bival v majhni koči na Stajerskem Raku. Bil je mirne narave in je vestno skrbel za družino, s katero je skromno živel brez stalnega zasluga. Lovski družbi je bil izredno priljubljen zaradi svoje preproste dobroščnosti in dovitnosti. V splošnem je bil tip našega preprostega in poštenega kmečkega človeka. Zapusčen hudo prizadeto ženo in dva nepreskrbljena otroka.

Tragični slučaj naj bo nov opomin vsem, da je pri ravnjanju z orožjem potrebna skrajna previdnost.

*

Moste pri Ljubljani

Kardinal dr. A. Hlond prispe v Salez. mladinski dom že ob četrtna na 6. Vsi, ki morete, se sprejema udeležite!

O položaju trboveljskih rudarjev

Ljubljana, 13. aprila.

Dne 29. marca je »Slovenec« prinesel iz Trbovelj poročilo te-te vsebine: Iz Belgrada je prišla vest, da prihodnji mesec država od TPD ne bo vzela nobenega premoga, s čimer bi bili hudo prizadeti rudarji in njihove družine. Zato so se zastopniki rudarjev odpeljali v Belgrad posredovan, da odvrije od delavskih družin še večjo nesrečo. Saj rudarji že sedaj dela komaj tri dni na teden, tako da s tem zaslužkom že sedaj ne morejo preživljati svojih družin.

To je v kratkem bila vsebina našega poročila, katero nam je 28. marca bilo poslano iz Trbovelj, kjer je ta novica res krožila in ljudi hudo vznemirila. Mislimo, da smo bili delavec in državi dolžni povedati stvar tako, kakršna v resnici je. Saj smo o dejanskem stanju izvedeli iz sredine preplašenega delavstva, na kar smo kot vestni državljanili bili primorani opozoriti merodajne činitelje, da temu odpomorejo.

Ni pa tega mnenja bilo »Jutro«, ki je drugi dan 30. marca prinesel debelo tiskan naslov: »Zlonamerno vznemirjanje rudarjev.« Pod tem naslovom trdi, da »Slovenec« te »sočivno zlonamerne govorice širi kot potrjeno informacijo«, čeprav je vse »zlonamerne izmišljotine«. Iz vsega načinka pisanka naj bi se dobil vtis, kakor da bi »Slovenec« nalašč širil izmišljene vesti. In vendar so te vesti trboveljske rudarje tako razburile, da so rudarji poslali svoje deputacije v svet še prej, predno je »Slovenec« o tem kaj vedel.

Da pa o kakem »zlonamerneh« poročaju ne more biti govora, sledi iz dejstva, da je generalni ravnatelj TPD g. Skubec ob 12. t. m. deputacijski rudarjev sporočil, da je TPD sicer dobila nekaj naročil, a manj ko prej, vsed česar bodo rudarji v aprilu delali le 12 dni na mesec. In 13. t. m. je prišla v Ljubljano nova deputacija rudarjev proti merodajne činitelje za posredovanje in pomoč. Ko bi bilo »Slovenčovo« poročilo od 29. marca res »zlonamerne izmišljotine«, kakor nas je očividno namenom napadlo »Jutro«, bi še čez 14 dni ne bilo treba deputacij, posrežen in posredovan.

Mi smo prosili merodajne činitelje za možnost zaposlitve naših rudarjev, kar smo smatrali za dolžnost vsakega lojalnega državljanina in prijatelja trpečih rudarjev. Ko bi nas »Jutro« v tem podprtlo in nas zradi tega ne napadlo, bi bilo notovo več korigiralo rudarjem, kakor da je šlo tožit »Slovenca«.

Najstara Ljubljancanka

Danes praznuje 93-letnico svojega rojstva gospa Helena Valušnik roj. Suša. Tam v tihem kotičku III. nadstr. mestnega zavetnika živi zatopljena v molitev, v zahvalo Vsemogočnemu, ki ji je dal učakati toliko starost.

Rojena je bila 15. aprila 1841 v Vel. Ubeljskem pri Razdrem. Rojenice ji niso napovedale baš najboljše. Ze kot mlada deklica si je moralna služiti v potu svojega obraza svoj vsakdanji kruh. Pozneje se je poročila s krojačem Francetom. V tem zvestem zakonu jima je Bog naklonil šest otrok: tri sinove in tri hčere. Pomrli so ji vsi moški potomci z možem vred, a hčere še žive. Da je res prava kraška korenina se vidi že iz tega, ker še vedno sama bere in šiva. Vid in služi ji je sicer že opešal, a glavno kar jo mori, je naduha. Spomin na nekdanja leta ji je ostal svež in čil, ter se še prav dobro spominja dneva rojstev svojih otrok. Kajpada ima rada domače, a posebno pa se razveseli kadar vidi svoje pravnukce: Heleno in Marjan.

Za njeno 93-letnico bi napisali še marsikaj zanimivega, a vemo, da je preskomorna in bi ji ne bilo ljubo, da se piše o njenem življenju. Zato pa naj bi bodo te vrstice le v izraz ljubezni in zahvale. Želimo ji dočakati vsaj stoletnico. Bog jo živi!

Sliko zamenjam za hlače

V Novem Sadu razstavljajo sedaj kipar Karel Baranyi, Marija Zlatkov-Baranyi in subotški slikar Adalbert Farkas, in sicer v poslopju Apollo. Cesar je občinstvo pokazalo za razstavo precej zanimanja, vendar pa umetniki niso dočakali nobenega gmotnega uspeha.

Zato so posegli po nenavadnem sredstvu, da si preskrbe stvari, ki jih nujno potrebujejo in ki so si jih nameravali nabaviti iz izkušička prodanih umetnin. Dva dni bodo ves čas zamenjavali vse

razstavljene umetnine, to je slike, kipe in keramična dela za razno blago, kakor obliko, čevlje in konzervirana živila. Umetniki bodo sprejemali tudi bone, ki jih bodo mogli po potrebi izrabiti.

Razstava te vrste je najbrž prva v Novem Sadu in tudi v Jugoslaviji, pa tudi v sošednih državah take vrste kupčije ne poznajo. Nič kaj prijetno ni bilo danes umetnik, kar jasno dokazuje ta primer iz Novega Sada, ko umetnik ponuja svojo sliko v trgovini: »Zamenjam vam tole sliko za nove hlače!«

Ljubljanske vesti:**Smrtna nesreča v Mostah**

Ljubljana, 13. aprila.

Včeraj dopoldne so poslali iz Mergenthalerjeve tovarne v Mostah na polje 28 letnega delavca Antona Pera, doma iz Šmarjetne, ter še nekega drugega delavca. Oba sta odšla na delo z vozom. Čez nekaj časa se je drugi delavec vrnil v tovarno močno vinjen ter povedal, da leži Per na polju po-polnoma pijan. Šli so ponji, videli pa so takoj, da

Per ni pijan, temveč nezavesten radi hude rane na vratu. Poklicani so reševalni avto, ki je Per prepejal v bolnišnico. V bolnišnici so ugotovili, da se je Peru zlomila hrbitenica na vratu. Proti taki poskodbi je bila seveda brezuspešna vsaka zdravniška pomoč in je Per ob 14 že umrl, ne da bi se poprej prebudit iz nezvesti. Kako se je Per poneprej, pa je težko ugotoviti.

Proslava materinskega dne v Ljubljani

Kakor vsako leto ob vzponu novega življenja v prirodi priredit Krščansko žensko društvo tudi letos svojo tradicionalno proslavo materinskega dne, da nam tako vedno znova prikliče v spomin, kaj smo dolžni našim slovenskim materam. Vsaj enkrat na leto tako prisluhnemo vase in si napolnimo prazne duše in srca z novo zalogu ljubezni, v kateri smo si vsi kakor ena družina pod eno streho, v toplo domačnost zajeta. Tri pota so, ki vodijo naravnost do materinjega srca, tri najemsternije vrednote, ki odtehajo ves materializem naših dni in poplemišči se tako zakrnijo sreči: hvaljevanje, spoštovanje in vera v svetost materinstva.

Prireditve Krščanskega ženskega društva na materinski dan je zmerom nekaj posebnega v vrsti takšnih prireditv pri nas in zato ni čuda, da privabi vaiko leto najširše sloje občinstva. Tudi letosna proslava bo s svojim pestrim, bogatim sporedom zadovoljila stare in mlade — o tem ni dvoma. Spored obsega slavnostne besede dr. Adlešiča, daleč raznne igre in prizoričke z govorimi zbori, deklamacijami, petjem, rajanjem, simboličnimi vajami i. t. d. Anice Černejeve, p. Krizostoma Sekovaniča in Mirka Kunčiča. Nastopilo bo pod spremno režijo prof. O. Šestia in gdc. Vencajzove okoli 100 otrok. Ves dobiček je namenjen revnim dijakom. Proslava bo v nedeljo, 22. aprila, ob 4 popoldne v operi. Vstopnice se dobe v predprodaji od nedelje, 15. t. m., dalje v Unionski trafički. Cene običajne dramske.

"Pri Hrastovih" (Meško) v Trnovem

Na belo nedeljo je novoustanovljeno društvo "Trnovski oder" uprizorilo v dvorani stavne zadruge Trn. prosv. doma v Karunovi ulici št. 14 svojo prvo predstavo in sicer Meško dramo "Pri Hrastovih". Ta igra je nastala v oni dobi Meškovega pisateljevanja, ko je tudi naš klub idealistični smeri vplivalo naturalistično stremljenje v umetnosti. Zato je drama vsebinsko in slogovno izdelan v duhu naturalizma; vsebina ji je povodarski in moralni propad Hrastove družine, vnanja oblika pa sloni na perečem izrazu in na napetih, dinamičnih prioritih, kjer osebe brez zadrževanja razgaljajo svojo notranjost. Toda klub temu, da je delo stremljenje današnje umetnosti že nekoliko odmaknjeno, more ta drama, zlasti če je ji od hrane nekatere preizrazite trdote v izrazu, na odru prav močno zaživeti.

Igraci "Trnovskega odra" so podali igro zelo dostojno. Režiser je z avtorjevimi dovoljenjem igro strnil in s tem dosegel zgoščenost dejanja; vse važnejše momente pa je pravilno poddaril in dal vlogam primerni izraz. Igraci so ustvarili vsi prav zadovoljive like; videti je, da ima ta oder talentirane moći, ki se bodo ob smiselnih igravskih vzgojih razvili v spretne, zrele amaterje. Želeti bi bilo le še, da posvetne nekaj več pažnje izgovarjavi.

Zelo uspelo uprizorito, ki je številno občinstvo naravnost navdušila, ponove v nedeljo, dne 15. aprila ob osmih zvečer. Mlada igralska družina zasluži, da ji občinstvo tudi to pot dokaže svoje zanimanje s tem, da zopet napolni dvorano.

*

○ Narodne noše se vabijo, naj se udeleži sprejema kardinala Hlonda danes ob 12.35 na glavnem kolodvoru in procesije na Ravnkovnik jutri ob pol 4 popoldne.

○ Umrla je gdje. Lucija Mekinda, članica kongregacije Žalostne Materje Božje za gospne in gdene. Pogreb bo danes ob 4 popoldne iz splošne bolnišnice. Članice naj se udeleži pogreba.

Tel. 31-62 KINO KODELJEVO Tel. 31-62

Danes ob 8 in jutri ob ½ 4, ½ 6 in 8

premiera češkega filma

SVATBA PRI SV. ANTONU

Hitro zasačen tat kolesa. Janez Rodošek, župan iz Ptujke gore, je pustil v četrtek 12. t. m. svoje 1500 Din vredno kolo za tretnotek pred gostilno Štefanciozo. Ko se je vrnil, kolesa ni bilo več. Prijavil je zadevo orožnikom, ki so nemudoma telefonično obvestili ptujsko policijo. Ko je uzmovič kolesa prizvolil v Ptuj, ga je policija že čakala in ga aretilala. Aretiranec je identičen z Blažem R., viničarjem iz Velike Nedelje. Možakarja, ki tatvino priznava, so izročili sodišču.

○ Bluze, damske perilo, torbice, trpežne nogavice in rokavice Vam nudi v najnoviji modi tvrdka Miloš Karničnik, Stari trg 8.

Ptuj

Hitro zasačen tat kolesa. Janez Rodošek, župan iz Ptujke gore, je pustil v četrtek 12. t. m. svoje 1500 Din vredno kolo za tretnotek pred gostilno Štefanciozo. Ko se je vrnil, kolesa ni bilo več. Prijavil je zadevo orožnikom, ki so nemudoma telefonično obvestili ptujsko policijo. Ko je uzmovič kolesa prizvolil v Ptuj, ga je policija že čakala in ga aretilala. Aretiranec je identičen z Blažem R., viničarjem iz Velike Nedelje. Možakarja, ki tatvino priznava, so izročili sodišču.

Smrtna kosa. V Gruškovju (Haloze) je umrl trgovec, gostilničar ter dolgoletni župan ondotne občine Jakob Belina. Dosegel je starost 65 let. Pokojnik je bil ugleden, pošten in obče spoštovan mož. Naj počiva v miru!

ratura in da teh po tem takem ne more in ne sme splošno primerjati z izvirnim leposlovjem svojega naroda.

Klub tem navidezno slabim stranem prevodne literature nikakor ne smemo v celoti obsojati prevodno delo slovenskih založnic, ki so v teh nekaj letih mnogo storile vprav s prevodi za vzgojo slovenskega bravca v presojanju pravilih umetnin; tudí onemot našemu bravcu, ki morebiti ni imel lepega pogleda na knjige, ker pač ni imel prilike spoznati umetnikov, segajočih z vso prordno silo v globine človeka in problematiko časa, so slovenske založnice izoblikovali umetniški okus in spoštovanje do knjige. Torej tu so nedvomno dobro delo opravljale, v kolikor niso nekatere založnice segale tudi po manj kvalitetnih ali celo nevrednih delih. Tudi razvajenost bravcev ni tolika, da bi trpela slovenska knjiga. Po sleherni tuji knjigi se mora bravci nujno vzbudit tudi želja po domačih knjigih, če namreč ta zajema snov iz domačih tal in problemov; zakaj bravca zanima, kako je v tej ali oni knjigi pojavljata duševnost in vsa komplikirana problematika naroda, čigar pisatelj jo je pisal. Iz tega sledi, da bo prevodna literatura škodovala le oni slovenski knjigai, ki je bila klub slovenskemu avtorju vse prej kot slovenska; oni, ki hoče biti mednarodna, a je gol posnetek tujih moštvin, katerim seveda ne sega niti do gleznejev. Te vrste slovenska knjizvenost bo radi bogastva tujih prevodov (pa tudi radi same sebe) izgubila tla pod seboj. Nasprotno pa bo slovenska knjizvenost, ki je zajeta iz slovenskega duševnega dna, vedno ljubljeno štivo se tako razvajenih bravcev.

Da danes nimamo toliko samoniklih slovenskih del, za katerimi bi ljudstvo z ljubeznijo segalo, niso krivi prevodi, marveč čas sam, ki je ves zapiset v mrežo nasprotovljivih si problemov, iz katerih ne more knjizveni tворci razvajati rešilne misli. Starejši rod živi delno še s časom starejšimi, umirjene predvojne dobe, novi rod pa si izsekava pot skozi labirint zmotljiv in vove, še ne poznane dni. In v tem iskanju, tem vretju ni tvorčev, ki hi mogli sedi času v dnu in razgrnati nove

Mariborske vesti:**Riskantna zadeva**

Maribor, 13. aprila.

Kakor smo že poročali, se je pojavilo med mariborskimi telefonskimi abonentimi gibanje za posebne telefonske najemninek in instalacijskih pristojbin. Sprozili so jo prvi trgovci, poprijeti so se pa tudi ostali gospodarski krogovi, ki so v četrtek zvečer na posebnem sestanku razpravljali o tem vprašanju. Ugotovilo se je, da so doseganje pristojbine za Maribor nedvomno previšoke, ker ga stavljo v isto vrsto z največimi mesti, kjer je premet in zaslukel mnogo večji. Maribor se nahaja v tako zvanem A razredu, kjer se giblje letna naročnina od 200 Din (velja le za poštne nastavljence) pa do 3800 Din. Še večja obremenitev so pa tako zvane instalacijske pristojbine, ki znašajo za A skupino od 300 do 1600 Din. Baš te instalacijske pristojbine so največja zapreka, da se število telefonskih abonentov ne poveča. Zahteva gospodarskih krogov, naj se letna najemnina zniža, je popolnoma upravičena, riskanten pa je načrt, ki so ga napravili in ki naj bi zamenjal doseganje sistem popiranja pristojbine. Zahtevajo, naj se telefonska

pristojbina plačuje po uporabi telefona — odnosno po višini uporabe električnega toka za telefonski aparat. Imamo celo vrsto obratov, v katerih je telefon življenjskega važnosti toliko za imejitelja obrata, kakor za javnost. Ti obrati bi bili najtežje prizadeti, če bi se osvojil novi načrt; in to so po vseini obrati ali osebe, ki same nimajo od telefona nobene direktne koristi. Ta načrt, za katerega se je zainteresirala tudi zbornica TOI ter druge v poštevih prihajajoče institucije, za Maribor vsekakor ni umesten. Nekdo pa ne bi imel ničesar proti, ako se Maribor preseže v razred B, dočim bi urešenje prvega predloga utegnilo povzročiti številne odpovedi telefona od strani oseb ali ustanov, ki sicer lahko izhajajo brez telefona, lahko pa tudi omemitev v uporabi telefona t. j. le v slučajih nujne potrebe. Ker bi se pa ta praksa na splošno najbrže hitro uveljavila, bi telefon mogel izgubiti več praktičen smisel in s tem nedogledne posledice v poslovnom življenju. Povsem pravično pa je, da se Maribor tozadovno prevede v cenejši razred B,

formacija za vsakega, ki rabi adrese, ker bo adresar popeln in bo vseboval vse polnoletne osebe s točnimi adresami. Požure se z naročili pri Tiskovni založbi r. z. z. o. z. v Mariboru, Gregorčičeva ulica 26, telefon 29-70.

○ Obmejne žgode. Pri tako zvanem grabi Radic je znan prehod za tihotapce in druge, ki gredo brez potnih listov čez mejo. V četrtek zvečer so zasacili pri prehodu Jožeta G. in Franca S. iz občine Rogatec Slatine. Hotel sta v Avstrijo, pa nima potnih listov. Obmejne organe je ospurnila množina penezev, ki sta jih imela oba pri sebi, pa so ju radi tega obdržali v Mariboru na varnem, dokler ne poizvede, od koder izvira denar obrevno blebenih potnikov.

○ Nočno lekarniško službo vrši v prihodnjem tednu od 15. do 21. aprila lekarna Sirak "Pri Angelju varhu" na Aleksandrovi cesti.

Celje

○ Stalni voljni imeniki za mesto Celje, potrjeni od okrajnega sodišča v Celju dne 9. marca t. l., so počeniši s 16. aprilom stalno razgrnjeni v sobi št. 2 mestnega načelstva. Vsakodob ima pravico v uradnih urah volilne imenike pregledati, prepisati, razglasiti in natisniti ter bodisi zase, bodisi za drugega zahtevati njihov popravek. Zahtevanim po-pravkom se morajo predložiti dokazila. Za dokaz morejo služiti samo polnoveljavne javne listine.

○ Kdo bi vzel 7 mesecev starega otroka za svojega? Uboga vdova, mati treh malih otrok od 5 let do 7 mesecev, se obrača na tem mestu do usmiljenih sreč, če bi hotel kdo vzeti njeno 7 mesecev staro hčerkco za svojo. Informacije se dobe z Zdravstvenem domu v Celju.

○ Umrla sta v celjski bolnišnici Lipovšek Ljajmila, 28 letna služkinja z Vranskega, in Jernej Juteršek, 53 letni posestnik iz Gotovlj. N. v m. p!

○ Razglasitev vojnega razporeda v občini Celje-olice bo v nedeljo 15. aprila od 7 dalje na občinskem dvorišču v Gaberju.

○ Semenski fižol je došel. Kmetijska podružnica v Celju naznana, da je semenski fižol, ki so ga interesi pri njej načili, došel in naj ga isti čim prej dvignejo v skladšču Kmetijske družbe z nakazilom, ki ga dobre pri tajništvu podružnice.

○ Mnogo razburjenja je vzbudila posebno v gotovih krogih odredba mestnega načelstva, da se morajo odstraniti z Masa-rykovega nabrežja vsi koli, ki so služili za ušenje perila. Pred leti je občina ugodila željam nekaterih interesentov in dovolila, da so na svoje stroške lahko postavili na tem mestu kole. Toda podpisati so morali vse izjave, da bodo te kole odstranili, kadar bo to občina zahtevala. Občina je pa to moralna storiti, ker tudi novi cestno policijski red, ki je stopil v veljavo že lanskoto letu, prepoveduje razbodenje in sušenje perila ob javnih cestah in ulicah. Dobro bi bilo mestno načelstvo moglo najti za te interesente kak drug primeren prostor.

najmoderneži portret na razstavi. Ličanka (5) in Napuljka (6), sta dva portreta v romantično-realistični krajini, podobni onim našega Kurza von Goldenstein. V primeri s Karasom je Stoy manj realist in dela bolj s harmonično-slikovitim koloretom, tu pa dosegajo velike kvalitete. Primera obeh je najpoučnejši del razstave, tudi zategadel, ker se je S. prav tako šolal v Italiji. Preko okvira teh dveh ne gre nobeni drug slikar, čeprav imajo nekateri prav čedna dela, na pr. podoba Brijceve (nepoznani avtor, 12) dela Poskertha, Leroyeva podoba Vraza, Djecača sa bičem (nepoznani avtor, 41) avtoportret Mihaničeve (43) itd. Realistični portret goji tudi Zasche (45), čeprav ne v onem zelo slikarskem smislu kot Karas. Razvojno važnejše so pa pri njem risbe krajina in mest, kjer v minuciozni izvedbi kljub romantični ljubezni za detail se prihaja na dan novi smisel za naturo. V tem je Zasche nekak pravi sodobnik našega Karinjerja, ki je te realistične težnje dosledneje izvedel.

Izmed dveh marmornih glav, ki sta na razstavi, je ena delo A. Canove (omenjamo, da vsi na razstavi tudi ena Waldmüllerjeva slika, druga pa, ki Canovino kvalitetno rasi nadkriluje kot ne, je od nepoznane mojstva. R. Ložar.

Drobne. V Zagrebu razstavlja svoja dela romenski slikar Niko Enea. Nocoj bo predaval v palaci Jugosl. akademije v Zagrebu dr. France Štelle o slikarju Stroju, čigar dela so razstavljena na retrospektivni razstavi "Sto godina hrvatske umetnosti". V prasišči založbi "Melanthrich" je izšlo novo delo Jaroslava Durycha "Pisan o růži", in novo delo Karla Vaňka: "Poslední střepeň". V založbi Glasbene Matice ljubljanske sta izšla dva magnovješja Lajovčeva samospeva s spremiščanjem klavirja in sicer Večer in O, ti življenje. Oba samospeva bo prvič javno izvajala gospodinja Anita Mezettova drevi na Lajovčevem koncertu Glasbene Matice v Zagrebu. — Samospev Večer stane 12 Din, O, ti življenje pa 15 Din.

Kupčije s hišami in zemljišči živahnejše

Mesec marec izkazuje precejšnjo živahnost na realitetnem trgu. V prvi vrsti so interesenti nakupovali razne stavbne parcele in zemljišča. Hiš je bilo v Ljubljani in okolici drugače malo prodanih. Oddaljeni kraji so pač kupovali v svrbo aroncijske manjše parcele, v okolici je bilo prodanih tudi nekaj manjših kmetij, v Ljubljani pa samo dve hiši. V okolici je bilo meseca marca prav živahnino nakupovanje zemljišč, večga je bilo zabeleženih 63 kupnih pogodb za 1.793.673 Din. Najboljša okolica, kjer je še vedno veliko povpraševanje po stavbni parcelah, ne izkazuje razmeroma mnogo prodaj stavbnih parcel, kajti stavbno gibanje se še ni pričelo in je nekoliko v zastaju. V Zgornji Šiški sta bili sklenjeni samo dve kupni pogodbi, ena za stavbno parcelo v vrednosti 24.000 Din in prodana je bila dalje neka hiša z zemljiščem za 130.440 Din. V Dravljah sta bili prodani dve parceli, za 17.700 in za 35.000 Din. Na Ježici so bile prodane tri parcele za skupno vrednost 40.000 Din. V katastralni občini Stiče sta bili prodani dve parceli in neka hiša z zemljiščem za 195.000 Din. Marec je bil v tem pogledu v okolicu mnogo živahnejši kot februar, ko je bilo sklenjenih samo 37 kupnih pogodb za 738.969 Din. Prav živahnino je bil nakup raznih parcel v oddaljenejših vasih. Mnogi posestniki so odpadljali parcele, da so mogli s tem pravrnati svoje obveznosti, zlasti razna bremena in posloja.

V Ljubljani sami je bilo sklenjenih 18 kupnih pogodb, ki se nanašajo večinoma na nakup raznih stavbnih parcel in travnikov, ki spadajo pod okoliš mestne občine. Cene parcelam so se splošno gibale med 50 do 200 Din za kv. meter. Tako je bila

neka parcela v katastralni občini Šentpetersko predmestje I. del v izmeri 10.786 kv. metrov prodana za 140.000 Din, neki travnik v karloškem predmestju v izmeri 743 kv. metrov pa za 52.500 Din. Dalje neka parcela v katastralni občini Šentpetersko predmestje I. del v izmeri 1015 kv. metrov za 100.000 Din. Največ kupčij se je sklenilo v katastralni občini Spodnja Šiška, karloško predmestje in pa Šentpetersko predmestje. V katastralni občini poljanško predmestje je bila prodana stavbna parcela v izmeri 390 kv. metrov za 60.000 Din, v kapucinskem predmestju pa v izmeri 483 kv. metrov za 85.000 Din. Prodana je bila neka hiša na Jurčkovem potu za 38.000 Din, dalje hiša Vožarski pot 1 za 150.000 Din. Vsega skupaj je bilo prodano raznih parcel in hiš v Ljubljani za vsoto Din 809.983. Napram februarju in januarju je bil marec v pogledu kupčij z zemljišči živahnejši, kajti skupaj je bilo prodano v mestu in okolici raznih parcel in hiš za vrednost 1.603.656 Din. Lanski marec je bil drugače še mnogo živahnejši, kaki takrat je bilo sklenjenih v mestu in okolici 80 kupnih pogodb za vrednost 5.637.514 Din.

Zelo so se pomnožile realne eksekucije, ki jih je bilo v marcu 107. Potom prisilne vključitve so bili vključeni prav visoki zneski, tako po 100.000, 254.000 Din, a tudi prav nizki za 57 in 150 Din. Dražb je bilo v zemljiški knjigi zabeleženih 27. Pri neki dražbi gre za vsoto 1.400.000 Din, pri drugi pa za malenkostno vsoto 600 Din. Prisilni upravni je bil samo 7. Zanimivo je, da so bili pretekli mesec prodani na dražbi veliki kompleksi zemlje med Črnčami in Ljubljano. Te kompleksa je zdražilo okoli 26 zdražiteljev.

naravnost v obraz. Po upokojitvi je začel naglo hirati in dve leti nato dne 19. marca 1932. I. je za vedno zatisknil oči baš med dijasko mašo, pri kateri so na franč. korni peli dijaki njegovo najljubšo pesem: Marija skoz življenje... — Sele tedaj smo spoznali — žal prepozno, — da nam je bil Nace nekaj več ko samo Nace Hladnik in človek... V slovo mu je bila na pokopališču zapeta, njegova, Marija, skoz, življenje...! — Slava mu!

Koledar

Sobota, 14. aprila: Justin, mučenec. Valsrijan in tovariši, mučenci. Mlaj ob 0.57. Herschel napoveduje hladno vreme.

Novi grobovi

+ Dvorni svetnik Ivan Tekavčič. V Ljubljani je po doljšem bolehanju, previden s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspal g. Ivan Tekavčič, dvorni svetnik v pokoju. Pokojni je bil zelo veden, pravičen in dober uradnik, zelo priljubljen med ljudstvom, pa tudi med svojimi stanovskimi tovariši. Njegovo truplo bodo prepejali v Mokronog, kjer bo pogreb v nedeljo ob pol 4 popoldne izpred župne cerkve na tamkajšnje pokopališče. Blag mu spomin! Žalujmo naše globoko sožalje!

+ V Gorenji vasi pri Ribnici je umrl v starosti 63 let g. France Šilc, posestnik in gostilničar. Pogreb bo danes ob 16 na farno pokopališče v Hrvaci. Naj počiva v miru! Žalujmo naše iskreno sožalje!

Osebne vesti

= Notarska imenovanja. Pravosodni minister je imenoval g. Ivana Ušlakarja za javnega notarja v Ljubljani, g. Antona Mejača pa za javnega notarja na Vrhniku.

= Iz finančne službe. Napredujeli so za višje poverjenika finančne kontrole v VIII. pod skupini Toš Franjo pri glavnem oddelku finančne kontrole v Murski Soboti in Pavlovič Matija, pri glavnem oddelku fin. kontrole v Novem mestu.

Ostale vesti

- Generalno zborovanje usmiljenih bratov. Pravkar je došlo privatno obvestilo o izidu generalnega zborovanja usmiljenih bratov v Rimu. Za generala je izvoljen p. Narcis Durchachtein, dosežen generalni prokurator in provizor vatiskeške lekarne; za generalnega prokuratorja in I. generalnega svetovalca p. Faustinus Meyer, exgeneral; za II. generalnega svetovalca in priorja konventa v Rimu p. Faustinus Giulini, dosežen generalni svetovalca p. Leonardo Iludain, dosežen prior v Rimu; za IV. generalnega svetovalca p. Remigij Eckert (vendar še ni gotov, ker je priimek nečitljiv).

- Slovenski iz Holandskega, ki so se vrnili domov, so odpeljali 6. aprila t. l. na naslov Izseljenški komisariat Ljubljana 3 vagone, in na naslov

mar; Noč; Pesma o zori; 2. Koroška narodna — Hubad: Gor čez jezero. 3. Pavčič: Jezdec. 4. Močranjac: Kozar; VI. in X. rukovet; Njest svjet. 5. Gotovac: Jadovanka za telekom in Smilje čudo; 6. Binički: U kolu. 7. Hristić: Svjet Bože. 8. Prelovec: Oj Doberdo.

1. Ljubljanska strelska družina naznanja, da bodo v smislu zadnje objave vsako nedeljo od 8.30 do 11.30 strelske vaje na vojaškem strelišču. Dne 6. maja t. l. bo izbira tekma, pri kateri se bo izbrala izmed najboljših strelec ekipa in rezerva za državno strelske tekmo. Ti streliči bodo dobivali za vaje municipio po znižani ceni. Članstvo prosimo, da poravnava članarino, kar lahko uredi tudi na strelišču. Streliči v nedeljo, dne 15. t. m. vsi na strelišče. Odbor.

1. Slovensko lovsko društvo v Ljubljani bo imelo svojo redno glavno skupščino 29. aprila v steklenem salonu restavracije glavnega kolodvora v Ljubljani. Začetek ob 10. — Odbor S. L. D.

1. Odsek brezposelnih učiteljskih abiturientov vabi vse svoje člane-smučarje, pa tudi one, ki se zaradi teh ali oznih vrzakov niso udeležili smučarskih izletov, na prvi pomladanski izlet v nedeljo 15. aprila. Sliš bonce na Smarno goro. Zberemo se ob 11 pred kavarno »Evropa«.

1. Nočno službo imajo lekarne: mr. Leustek, Resljeva c. 1; mr. Bohinec ded., Rimska c. 24 in dr. Kmet, Tyrševa c. 41.

Cerkveni vestnik

Križanska moška in mladenička Marijina družba se udeleži jutri popoldne obhoda na Karloviku med 3 in pol 4 popoldne pri zastavi.

Kongregacija gospodinj in kongregacija gđe, učiteljice pri sv. Jožefu v Ljubljani. V nedeljo, 15. t. m. ob pol 7 zjutraj skupno sv. obhajilo, v ponedeljek ob pol 7 zvečer shod.

Lukač Ljubljana 1 vagon starega pohištva. Radi ureditve carine mora poslati več posameznikov predpisano uradno potrdilo svoje občine in svoj točen naslov in sicer čimprej, ker bo v nasprotnem slučaju ležarina na zelenišči več znašala, kar je pohištvo vredno. Potrdila občine s seznamom pohištva in točen naslov z navedbo zelenišča postaje naj se posijojo na izseljenškega nadzornika v Ljubljani.

- Pripravljalni odbor za mednarodno konferenco (glej članke v »Slovencu« z dne 22. II. 18. III. in 10. IV. t. l.) je pristal na to, da se plača prijavljiva lahko tudi pri prihodu na Dunaj. Oni, ki se žele udeležiti te velevažne konference, naj takoj pošljajo svoje prijave pripravljalnemu odboru, da bodo še pravočasno dobili konferenčne kartice. Popust na avstrijskih železnicah zasiguran in znača 25 odst. Naslov: Internationale Konferenz, Wien I. Neue Burg, Heldenplatz. (Peter Golobic.)

- Davek na dohodek hišnega služabništva. Po § 16 zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o neposrednih davkih in po členu 15 pravilnika k temu zakonu, Sl. list 149-17 z dne 28. II. 1934 in Sl. list 194-24 z dne 24. III. 1934, znača davek na dohodek hišnega služabništva na leto 50 Din za vsako osebo. Za dokaz o plačanju davku služi davčna karta, ki se mora nabaviti za vsako osebo najkasneje do konca meseca januarja vsakega leta odnosno v 15 dneh po sprejemu v službo. Davčna karta velja za leto dni za eno služabniško osebo, neglede na osebo, čas zaposlitve in višino dohodka. Poslodavec, ki davčne karte vobče ne nabavi ali je ne nabavi pravočasno, plača za kazeno petkratno vrednost davčne karte. Karta se glasi na ime poslodavca in jo mora na nabaviti; plačani davek pa si lahko nadomesti od uslužbenca. Davčna karta se kupi pri davčni upravi za skupni znesek 52 Din. Službodavec mora na karti takoj izpolniti s črnilom svoje ime, priimek, kraj stanovanja in leto, za katere velja. Da se poslodavci izognijo vsakih kazenskih posledic, se vabijo, da takoj nabavijo omenjene davčne karte pri davčni upravi za место в Ljubljani, Vodnikov trg št. 5-II, soba št. 14.

- Doražajoča mladina naj zavživa zjutraj kozarec naravne »Franz-Josef-grenčice, ki doseza vsled svojega učinkovanja kot čistilo želodca, črev in krvi zelo zadovoljive uspehe pri deklikah in dečkih. Na otroških klinikah se uporablja »Franz-Josef« voda že pri malih, češče zelo zapatih bolnikih.

- Nesreča s smodnikom. Posestniška žena Marija Mihalič iz Velikih Kresnic v občini Brusnice pri Novem mestu je pred dnevi gledala, kako so ljudje na moževem posestvu preganjali krite s smodnikom. Smodnik pa je predčasno eksplodiral, pri čemer je Mihaličeva dobila hude opinke po telesu, zlasti po obrazu in očeh. Prepeljali so jo najprej v žensko bolnišnico v Ljubljano, od tam pa so jo oddali na očesni oddelek splošne bolnišnice.

- Nevaren požar. V noči od srede na četrtek bi se kmalu zadužili bogoslovci srbskega pravoslavnega bogoslovija v Sarajevu. Okrog 2 zjutraj je izbruhnil v tretem nadstropju v spalnici, kjer je spalo 40 bogoslovcev, požar. Ogenj je nastal v pritličju, pa se je skozi zidove splazil do tretjega nadstropja. V spalnici se je nabral gost dim in se dvajet bogoslovce onesvestilo. K sreči je prišel prefekt v spalnico in rešil bogoslovce. Gasilci so ogenj hitro pogasili. Zgorelo je tri kvadratne metre poda.

- Jugoslovanska knjižarna priporoča za majnik: Natrop: Maria — was uns Gottes Wort von der allerseligsten Jungfrau kündet. 123 strani. Vez. Din 96. Polifka: Regina nostra. Marijini govor. I. del: Maria, die siegreiche Königin. Die Schlangentreterin. 259 str. Nevez. Dia 76. II. del: Maria, die huldreiche Königin, Causa nostrae laetitiae. 246 str. Nevez. Dia 76. Polifka: Sancta Maria, 100 govor o Marijinih praznikih in Marijinih družbah. I. del: Maria, die Erstgeborene des ewigen Vaters, als neue Eva. 328 str. Nevez. Din 80. II. del: Maria, die Mutter Jesu. 306 str. Nevez. Dia 76. III. del: Maria, die Braut des Heiligen Geistes. 292 str. Nevez. Dia 76. Wibbel: Maienbuch. Za žensko mladino. 209 str. Vez. Din 90. Wickl: Marienherrlichkeit. Govori za majnik. 342 str. Vez. Din 84.

- Za srce, ledvice, kamne, jetra, želodec notranje žlez in čiščenje krvi je vendar najboljša Radenska slatină. Zahtevajte vedno in izrecno le Radensko slatină.

- »Jaz sem Miško in hočem ostati Miško! Občinska uprava v Vojskem Križu je razpisala mestno občinskega redarja. Vloženih je bilo več proučen, med njimi tudi prošnja nekega Miška Ž. iz Obedišča. V prošnji piše Miško med drugim sledi: »Prošnja, s katero spodaj podpisani prosim višji naslov za redarsko mesto iz razloga, ker sem človek dovolj familiaren in pripravljen, da me dovolji familijen in pripraven, gledajoč na svojo notranjost. Finančno temu imam tri južne zemlje, ki mi pod vodo, medtem ko so štiri južne zemlje poplavljena. Prosim višji naslov računajoč z mojimi prejšnjimi pametnimi deli, da me vzame v tem pogledu v obrambo, ker sem preprečil

Ce le nekojko dni redno pijete Radensko slatină (Zdravilni ali Krasjev vrelec), opažate na sebi velike spremembe! Na barvi in kolicini seči pa spoznate, da se organizem izpira in čisti. Ona tudi neutralizira vinske kisloline, zato dela vino okuso in pitno. Radi ogromne kolidine zdravilnih mineralov normalizira vse notranje zloze. Poskusite le enkrat Radensko slatină, da vidite, kaj znati pravrstna mineralna voja. Pašte nam po brezplačno brošuro za domače zdravljenje in pitje Radenskih vod.

Zdravilišče in kopališče Slatina Radenci.

mnogo maščevanja od današnjih mojih prijateljev, ki takrat niso nicesar drugega misli, kakor da bi mene pokorili ali uničili. Jaz sem vedno rekel in tudi danes rečem, da sem Miško in hočem ostati Miško.

- Stric ustreli nečaka zaradi dedičine. V Čitku blizu Bosanske Kostajnice je bil izvršen zločin, pri katerem je bil smrtno nevarno ranjen 25 letni kmet Nikola Sljepac. S petimi strelji ga je budo ranil njegov stric Mladen Sljepac, s katerim sta že deli časa živel v sovraštvu zaradi dedičine nekega sorodnika. Nikolo so prepeljali v bolnišnico, kjer se bori s smrт, Mladen pa je prepeljali.

- Pri hemeroidalni bolezni, zagatenju, natrjanju črevih, abcesih, sečnem pritisku obeležij tetrih, bolečinah v krizi, temobi v prsih, budem srčnem utripanju, napadih omotice prinaša uporaba novome »Franz-Josefove«, grenčice vedno prijetno olajšanje, često tudi popolno ozdravljenje.

- Najdba prazgodovinskega krematoria. V Ljubljavi pri Visokem v Radenskih mesta so delavci kopali temelji za novo hišo. Pri tem so naleteli na velike kamnite plošče. Pod njimi so našli tri grobove in ostanke človeških kosti. Na ploščah in ostankih kosti se vidijo sledovi sežiganja. O tem odkritju je bila obveščena uprava delavnega muzeja v Sarajevu, od koder je takoj odpovedal v Ljubljavo krematorijski, dr. Cremošnik, da se na licu mesta prepriča o važnosti te redke in zanimive arheološke najdbe. Ko je dr. Cremošnik prišel v Ljubljavo, se bili temelji nove hiše že zazidani, zato niso mogli daleč preiskovati. Podreti bi moral vse temelje, za katerega pa muzej nima na razpolago sredstev. Vendar pa je krematorijski ustvaril način, da obnovi temelje, zato so se v zidu našli tri grobovi in ostanek človeških kosti. Na ploščah in ostankih kosti se vidijo sledovi sežiganja. O tem odkritju je bila obveščena uprava delavnega muzeja v Sarajevu, od koder je takoj odpovedal v Ljubljavo krematorijski, dr. Cremošnik, da se na licu mesta prepriča o važnosti te redke in zanimive arheološke najdbe. Ko je dr. Cremošnik prišel v Ljubljavo, se bili temelji nove hiše že zazidani, zato niso mogli daleč preiskovati. Podreti bi moral vse temelje, za katerega pa muzej nima na razpolago sredstev. Vendar pa je krematorijski ustvaril način, da obnovi temelje, zato so se v zidu našli tri grobovi in ostanek človeških kosti. Na ploščah in ostankih kosti se vidijo sledovi sežiganja. O tem odkritju je bila obveščena uprava delavnega muzeja v Sarajevu

Letalstvo velik dobrotnik človeštva

Plemenita tekma ruskih letalcev pri reševanju Čeljuskincev
Prof. Schmid ni hotel zapustiti posadke

Prof. Schmidt, poveljnik »Čeljuskina«.

Ko bo naše poročilo prišlo bravcem v roke, bodo bržkone rešeni še zadnji brodolomci, ki čakajo rešitve na ledeni plošči. Po vsej verjetnosti bo postal profesor Schmidt vodja »Čeljuskincev« ekspedicije žrtev katastrofe v Severnem ledenu morju. Prof. Schmidta so z letalom rešili v sredo. Ko so ga naložili na letalo, se radi bolezni niti ni zavedal več. Napadla ga je huda pljučica, ki je zajela obe krili pljuč. Njegovo stanje je obupno. Schmidt je s svojo hladnokrvnostjo in bodrilno besedo ohranil posadko pri dobrvi volji, vzdržal je red v času najbolj kritičnih ur, ko je nad ledeno ploščo divjal strašen severni vihar in ko se je plošča drobila ter so se šotori majali. Večina sploh ni vedela, da je Schmidt tako hudo obolel, samo njegovi prijatelji so vedeli za to. Vesti o njegovi bolezni niso hoteli raznasti med tovariši, da bi jih ne razburilo. Njegovo stanje se je stalno slabšalo. Častniki so ga prisili, naj bi se dal čimprej odpeljati z letalom, toda prof. Schmidt ni hotel ubogati, češ, da mora kot poveljnik ekspedicije zadnji zapustiti ploščo. Končno je prispeval po radu povelje moskovske vlade, da je treba na vsak način rešiti bolnega poveljnika in da se mora temu povelju pokoriti tudi on sam. Prof. Schmidt se je nato udal.

Največ zaslug za rešitev ponesrečencev imajo letalci Molokov, Kamanjin in Slepnev. Splošno sodijo, da bi še danes »Čeljuskinci« na ledeni plošči zaman klicali na pomoč, ako bi se drzni letalci ne dvignili s svojimi letali prav za prav na slepo in v megli reševali svoje tovariše. Iz Moskve so namreč prejeli povelje, da morajo klub slameni vremenu in kljub viharju poskusiti vse, da rešijo prof. Schmidta.

Iz poročila, ki ga je postal Ušakov, načelnik rešilne akcije, ki je sam pristal z letalom na ledeni plošči, je razvidno, da se je najbolj izkazal pilot Molokov. Ta je s svojim letalom v torek štirikrat pristal na plošči in vsakrat odpeljal po 5 ljudi. V sredo je Molokov pristal štirikrat in vsakrat rešil po 5 ljudi. Na njegovem letalu je bilo poleg pilota prostora še za dva potnika. Kljub temu je Molokov vzel v svojo kabino po tri ponesrečence, dva pa je privezal na krila in sicer na vsako stran po enega. Zavil jih je v platno in nato še s padalom, da bi ne zmrznili v ledeni temperaturi in v viharju. Pilota Kamanjin in Slepnev sta v torek iz-

vršila po en let. Prvi je rešil tri ljudi, drugi šest. V sredo je Kamanjin zopet večkrat pristal in rešil več ponesrečencev. Slepnev je vozil ponesrečence, ki so jih že rešili na rt Wellen.

Besnel je strašen ciklon

Ušakov je pristal na ledeni plošči 7. apr., prispel ga je pilot Slepnev. V svojem počeločju na moskovsko vlado sliku dramatične trenutke, ki so jih preživelci »Čeljuskinci«. V taborišču je bilo vse mirno. Na enem delu plošče je bila lesena baraka, malo naprej kuhinja. Na raznih mestih so stali razkropljeno šotori. Zunaj je bilo strahovito mraz, toda v šotorih samih je bila temperatura prijetna. Povsod so goreli ognji, brodolomci so mirno čakali na rešitev. Kljub tej zunanjosti mirnosti pa je vsakega na znotraj razjedal ogenj razburjenosti. Zdi se mi, da so vsi imeli vtis, da živijo na ledenu belem vulkanu, kateri lahko vsak trenutek prične delovati. Cakali so na katastrofo. V resnici je katastrofa prišla. Ko sta, moja tovariša Molokov in Kamanjin že odpeljala prve »Čeljuskincev«, je nastal strahovit vihar na ledenu plošči, ki je pričela pokati. Pojavljale so se razpoke in na ploščo so pritiscale ledene skale od vseh strani. Vse se je treslo. »Čeljuskinci«, kljub temu niso zgubili hladne krvi; ko je vihar razdril zasilno letališče, so takoj z vsemi silami pripravljali drugo. K sreči je proti jutru vihar ponehal, ciklon se je obrnil v drugo smer. Tedaj sta pripeljata Kamnjin in Molokov in spravila na svoja letala še nekaj drugih ponesrečencev.

Molokovu in Kamanjinu se je posrečilo rešiti samo v enem dnevu 35 »Čeljuskincev«. Poleg Molokova, Kamanjina in Slepneva sta se udeležila reševalne akcije tudi piloti Doronjin in Vodopijanov. Tema dvema se je posrečilo preleteti Anadirske planine in se približati taborišču. Doronin je prispeval v Van Karen, Vodopijanov pa se je spustil na tla na Severnem rtu, to je nekoliko vstran od Van Karena.

Vsega je bilo na »Čeljuskini« 104 mož oziroma žena in otrok. Če pogledamo malo nazaj, to je na potek vse ekspedicije, si lahko šele predočimo, kaj so ponesrečenci prestali. »Čeljuskini« je odplul iz Arhangelska 18. julija 1933 z namenom, da preišče, ali je mogoč prehod po Ledenu morju in Tih ocean. Novembra je ladja v Beringovem prelivu zadelna na strahovit vihar, ki jo je zagnal nazaj v Ledeno morje. 14. februarja so ledene skale zdrobile parnik in posadka se je rešila na led. Pri tem je en podčastnik prišel ob življence. Radi toplejih vetrov se je začela plošča drobiti in 27. februarja se je razklala. Radio je poslat v svet signal SOS. 25. letal se je dvignilo na pomoč, toda eno letalo se je ponesrečilo. 5. marca sta Ljapidevski in Petrov rešila 10 žena in dva otroka. Pri drugem poletu se Ljapidevski zgubi, toda tovariši ga rešijo. 7. aprila sta Kamanjin in Molokov rešila zopet lepo število ponesrečencev; nato se rešilna akcija nadaljuje. 9. in 10. aprila rešijo Molokov, Kamanjin in Slepnev 62 ponesrečencev. 11. aprila je prišla pomoč še za 22 članov ekspedicije. Profesorja Schmidta so z Van Karena odpeljali na Alasko, da bi ga tam lažje zdravili.

Kakšna je bila borba za obstanek na ledeni plošči! Temperatura se je skoro stalno sušala med 36–34 pod ničlo! Najhujše je bilo, ko je pričel divljati strahovit ciklon. Tedaj so ponesrečenci mislili, da je vsega konec.

z jodom rast las pospešiti; toda stalno uživanje joda postane sčasoma nezmočno.

Akademiki in kmetje — vohuni

V Košicah so arretirali 25 letnega akademika Jožeta Totha, ki je priznal, da je od 1. 1931 vohunil za Madjarsko. Nadalje so bili arretirani 25 letni učitelj Stefan Ernst Fedak iz Lastove, 27 letni kmet Štefan Hrabovski, 32 letni kmet Mihail Tot, 24 letni medicinac Ladislav Magyary, nadalje njegov brat Ljudevit, 35 letni zidarski mojster Štefan Laszko, Šofer Aleksander Czehlar in 24 letni J. Bodnar. V Pragi so arretirali medicinca Alberta Budaya.

Človek že leti!

Lahko bi rekli, da človek že leti kakor ptica! Letalec Collin je pred občinstvom v Bruslju letel z letalom tipa »avtohydro«, ki se dvigne čisto navpično in v prav tako pristane. To letalo ne rabi več koles za pristanek, temveč ima štiri noge. Zgoraj pogled na letalo v zraku, spodaj vidimo drznega letalca, kako krmari.

Na brzi vlak blizu Linca je bil izvršen atentat. Dve osebi sta bili ubiti, 16 hudo ranjenih.

Dražba deklet na Nemškem

Tečaj deklet se dviga!

Nekako v sredini trikotnika Braunschweig, Hildesheim in Peine leži vas Oelsburg, sredi vasi ne prav velik trg z razkošnim hrastom v sredini, in okrog vsega hiša pri hišici; prav take so kakor pri nas na Slovenskem.

Na trgu se zbero na velikonočno nedeljo po službi božji fantje in dekleta, mlađi in stari semestri. Prične se dražba.

»Mlađenci iz Oelsburga!«, tako se glasi uvodna formula, »sledi stari navadi očetov in pradedov ponujam na današnji dražbi dekleta naše vasi nad 17 let. Kdo največ ponudi sme z izbranim dekletom plesati vse leto dni. Vsak drug mlađenič mi pa oblubi, da bo tej uredbi naše fare sledil in se ji po koril. Pričen, — Franciška Legarjeva, 17 let starca, vsem poznana kot lepo in dobro dekle, 20 pfenigov je najnižja ponudba.

... 60 pf. ... 65 pf. ... 80 pf. ... itd. ... 2 marki ... 2.95 M ... 3 M ... »Tri marke prvič, tri marke drugič, tri marke tretjič. Bum, bum, bum zabrenči kladivo na starem zaboju.

Zelo starca je ta navada, nihče ne ve in ne poznava njenega vzroka. »Mnogo ne ponudijo več naši fantje,« pravi predsednik družbe.

be mladih samcev, »denar je treba hraniti in ga porabiti za druge svrhe. Kljub temu pa je prinesla najvišja ponudba na letošnji dražbi cele tri marke. To je prav dober rezultat nasproti lanskemu letu, ko smo prejeli za najlepše dekle samo 1.80 M.«

»Kaj pa določi ceno dekleta, lepotu ali starost, barva las ali izobrazba, ali kaj drugačija?«

»Temu je težko reči. Navadno prineso najvišje cene že zaročena ali pa — zaljubljena dekleta in pa še posebno mlađenke, ki so letos prvič na dražbi.«

Pa tudi mlađenci nimajo lahkega dne. Najmlajšega okopajo zvečer javno na trgu v čisti milinci in ga prvič obrijejo s posebno britvijo, dober meter dolgo. Lahko si mislimo, kakšno veselje je na trgu.«

»In starejša dekleta?« ga vprašam začuden. »Brez skrb, kajti mlađi može v Oelsburgu so kavalirji, starejše semestre prodajo na dražbi po amerikansko in prineso tudi najboljše cene.« »Tako nastane in igre veselje,« pravi vaški župan, »in iz veselja resno življenje. Koliko je srečnih zakonov v naši fari, ki so nastali pod kladivom na velikonočni dražbi naših deklet. Verjamejte mi, če te navade ne bi bilo, naše lepe vasi tudi ne bi bilo več.«

Ne pozabimo na nezaposlene?

V Amsterdamu pobirajo denar za socialno preskrb s prav originalno reklamo. O tem se lahko vsak bravec prepriča s pomočjo naše slike.

Višek don Boskovega slavja

Preteklo nedeljo je slavilo don Boskovo mesto svojega največjega sina. Slavje v Turinu glede mnogih točk presega celo rimsko slavje. Sest kardinalov in 120 škofov iz vseh delov sveta je bilo zbranih pri slovenski pontifikalni maši in pri veličastni procesiji. Ves dan je neusmiljeno lilo: Kljub vsemu se je na stotisoč ljudi udeležilo procesije, ki je trajala od štirih pop. do osmih zvečer! Škofje so bili v zaprtih avtomobilih, salezijanski škofje so korakali v dežju. Tudi vladar, mesto in vojaštvu so se udeležili slavnosti. Zastave vseh držav so vihrale v početu: predmet posebne pozornosti je bila krasna jugoslovanska zastava. V dolgi vrsti je korakalo dvatisoč dečkov, ki so nosili na širokih trakovih imena krajev, kjer so salezijanski zavodi. Skozi vse ulice, skozi katere se je pomikala procesija, je stal že od dveh naprej močan, dvojni vojaški kordon, ki je zadreževal silno množico.

Množica se je počasi razhajala: še v poledenjek in v torek je bila bazilika Marije Pom. s prostranim trgom, kjer stoji don Boskov spomenik, natrpano polna.

Cudna moč vleče množice k don Bosku. Kot, da bi se mesto hotelo oddolžiti za vse zaprake, ki mu jih je bilo svojčas stavilo na pot.

Nekdanji predsednik Mehike Calles, znan posebno po svojem preganjanju katoličanov, je nevarno zbolel. Splošno domnevajo, da ne bo prestal bolezni.

Gotovo veš

da so na karavanski stezi Damask-Bagdad vpeljali 22 metrov dolge avtobuse, ki vozijo na 18 kolesih;

da je preteklo leto umrl radi potresa 3000 ljudi.

Mati je zmerjala sina, ki je bil hud pjanec: »Tak si kot kako živinč! Sram te bodi!«

Oče, ki je bil zraven, pa pravi: »Zakaj mu delaš krivico?«

»Kaj?« se razjezi mati, stemu malopridnežu na delam krivico?«

»Ne, ne, žena,« pravi mož, »ne njemu, ampak živinčetu! Kdaj si pa že videla vola pjanega?«

Nikdo ne more zanikati, da bi april ne poskrbel za iznenadbo.

— W.

Nogavice - rokavice

kompletne potrebščine za krojače in šivilje,
nadale

bogata zaloga žepnih robcev,
toaletnih potrebščin, kravat,
vsakovrstnega modnega blaga
itd., po

najnižjih cenah
pri tvrdki

Josip Petelinc, Ljubljana
za vodo (blizu Prešernovega spomenika)

Radio**Programi Radio Ljubljana:**

Sobota, 14. aprila: 12.15 Vesele slovenske pesmi v reprod. glasbi, 12.45 Poročila, 13.00 Čas, reprod. operne uverturi, 18.00 Plošča, stanje cest, 18.30 Zabavno predavanje (g. Daneš), 19.00 Ljudski nauk dobrem in zlu III.: O razumu (Veber), 19.30 Zun. polit. pregled (dr. Jug), 20.00 Prenos akad. iz Uniona v proslavo Dou Bosca, 22.00 Čas, poročila, lahka glasba.

Nedelja, 15. aprila: 8.15 Poročila, 8.30 Gimnastika (Pustišek Ivko), 9.00 Versko predavanje (p. Valer, Učak), 9.30 Predavanje za delavce: Socialno skrbstvo mestne občine ljubljanske (Drago Kosem), 10.00 Prenos cerkvi, glasbe iz Rakovnika, 11.00 Prenos promenadnega koncerta s St. Jakobskega trga, 12.00 Čas, plošča, 16.00 Uloga cepiv in cepljenja pri zatiranju živalskih bolezni (dr. Hribar), 16.30 Pevski zbor »Zarja« iz Tacna pod Šmarjo goro, 17.15 Dolinsko šramel kvartet, 20.00 Radijski orkester, 20.45 Slovenski fante (oktet), 21.15 Harmonika solo g. Edvard Kovač, 22.00 Čas, poročila, lahka glasba.

Drugi programi:

Sobota, 14. aprila: Belgrad: 19.30 Operne ujetje, 20.10 Pester večer. — Zagreb: 15.00 Vokalni koncert, 20.45 Zagrebski trio. — Dunaj: 16.30 Koncert, 20.00 »Težaven, veseloigr. — Budimpešta: 17.30 Vojaska godba, 20.00 Pester večer. — Milan-Trst: 21.00 Cerkveni zbor poj. Rim: 21.00 Prenos opere. Praga: 19.20 Prenos iz Klatova. — Varšava: 20.00 Orkestralni koncert, 21.20 Klavirski koncert: Chopin.

Nedelja, 15. aprila: Belgrad: 19.00 Pevski zbor, 19.30 Violinski in klavirski koncert, 20.40 Prenos koncerta filharmonije, Kolo iz Sibenske. — Zagreb: 20.15 Radiorquester, 21.15 Kom. koncert in tercet kitar. — Dunaj: 17.15 Prenos tekme Avstrija-Madžarska, 18.45 Kom. koncert, 20.00 Pomlad v dun. gozdu. — Budimpešta: 18.50 Klav. koncert, 20.15 Iz operet. — Milan-Trst: 21.50 Prenos opere. — Rim: 20.45 Filmski zveznik, opereta (Gilbert). — Praga: 19.15 Vojna glasba, 20.15 Radiorquester, 21.00 April je vsega kriv, opereta (Piskáček). — Varšava: 18.40 Viol. koncert, 19.50 Lahka glasba, 21.00 Biser Jadran (fletton).

KUBANY-JEV MATE ČAJ

brani ter kreči žive in mlečne. — Telo postane odporno z lahkoto oremama — se napone. Kdo ga redno piše, se mu bo bati ne gleha ne revme. Dobi se v vse enkrat v originalnih zavojih po Din 15°, ali pri zastavstvu: Lekarna Mr. Milivoj Leštek, Ljubljana, Šestjeva c. 1, kdo pošlete v naprej Din 15°. Sportniki, turisti, lovci, nočnometali — pište ga redno!

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjim očem je mesti CLAVEN — Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnosti iz tvornice in glavnega skladischa

M. Hrnjak, lekar nar. Sisak

Važljivo se navorbiti

Začetni znak

Društvo trgov potnikov

in zastopnikov v Ljubljani opozarja svoje člane, da takoj vlože prijave pri Davčni upravi za poslovni promet. Eventuelna pojavnila se dobe v društveni pisarni.

Posredujem

bančne vloge. Jos. Augustin, agentura bančnih poslov, Ljubljana, Aleksandrova 4.

Objave**Društvo trgov potnikov**

in zastopnikov v Ljubljani opozarja svoje člane, da takoj vlože prijave pri Davčni upravi za poslovni promet. Eventuelna pojavnila se dobe v društveni pisarni.

Posestva

Kupite tako enonadstropno dvostanovanjsko vilico — podhribsko letovišče, Šiška. Naslov pove uprava »Slovenca« št. 4170. p

Zelo poceni

se oblecete pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14.

Ludvik Ganghofer:

63

Samostanski lovec

V vroči vzkipeli boli se je utrgalo z njeg vih nten: »Ne morem pozabiti dekleta! Devim se in mučim in silim, pa le ne morem pozabiti. Kamor te pogledam podnevi ali ponoči, povsod vidim samo njo, in me gleda. Vsak vetrček v gozdu, vsak studenček, ki mi žubori, vse ima njen glas. Vsako drobeno dreve, vsaka rožica me spominja nanj. In jezera, tega že kar pogledati ne smem. In nikjer nimam obstanke. Ce sem zunaj, me goni nekaj domov, že sem doma, me žene spet v gozd. Sree mi izgoreva kakor suho polence... čutim, Cenca, čutim... in bom moral za tem umriti!«

»Hajmo! Jezus, Marija! Moj ljubi fant...« Premolnila je. Potem pa je spet spregovorila z mirnim in trdim glasom: »Toda čemu bi pozabljal dekleta? Ali te morda Gitka ne mara? Ali kaj, neumno vprašanje! Kdo bi zmogel tebe ne imeti rad. Že vem — čula sem tudi jaz — poslali so dekleta drugam, kajne?«

»Da, Cenca, da!«

»In zakaj?«

»Ne vem — pravili so, zaradi njene sreče.«

»Sreča?« je zamrmralo dekle. »Sreča, ki jo gospoda prepusta nam, te sreče bi niti kravi ne dala v jasi. Ali povej mi, kje je Gitka?«

»V Salzburgu pri nunah.«

»Kaj pa dela tam? V hlevu ali v kuhinji?«

»Ne vem!«

Zamisljeno je pogledala Cenca predse: potem je skočila pokonci. »Poglej, mora iti že na polno, mesec se že spet niže čez gore. Daj, Hajmo, vstan in odpravi se domov — vidiš, saj si ves utrujen in zaspan, da se komaj drži na nogah. Tu na tvojo kapo in okovanko! Tako! In zdaj domov, pa v posteljo. Lahko noč, fant!«

»Lahko noč, Cenca!« je rekel Hajmo z zapoljenim glasom. »In — Bog povrni za tolažbo.«

»Ze dobro! Pa še kej pridi na mojo planino. Jutri — jutri me pa ne bo doma. Toda pojutri-

šnjem, menim, me boš že spet našel.« Bolesen nams je že poigral okoli usten. »In zdaj glej, da prideš čimprej domov! In se naspi, kajne?«

»Ce bom mogel. Lahko noč, Cenca!«

»Lahko noč, Hajmo!«

»Bog povrni!«

»Na srečo za kres!«

»Sreča?« Bolno se je nasmehnil. »Bi rad vedel odkod naj bi se vzela.«

Segla sta si v roke in trudno se je napotil v kreber čez pašnike.

Cenca je gledala z njim, dokler se njegova postava ni izgubila v somračju mesečne noči. »Ne, fant,« je zamrmrala, dočim so se ji solze usipale po licu, »ne bo mi umiral, dokler imam še jezik in zdrave noge!«

Stekla je v bajto. Ko je stopila skozi vrata, je zagledala ogenj na ognjišču; Jurča je čepel v kotu in strmel v plapolajoči ogenj. Cenca je spet tiho odšla; ko je prišla na stezo v Podsamostan, je začela teči.

Jasna mesečina ji je svetila na tihem potu.

25.

V zgodnjem jutnjem svitu je prišla Cenca do vasi. Ni si spočila. Naglih korakov je hitela po cesti; krilo si je izpodrecala in v rokah je nosila palico, ki si jo je ulomila v gozdu. Iznad streh se ni vili še nikjer dim, in mir je vladal po polju in travnikih. Saj je bil praznični svetega Rojstva Telesa! Največji praznik vsega leta. Mnogo hiš je bilo že okrašenih z brezjem in venci, drugod, kjer postopoma še niso bila okrašena, so ležali kupi nasokanega brezja. Nihče je ni srečal; ljudje so še spali; samo redko se je na kakem dvorišču ogledil lajež psa, ki je imel za vratom privezano težko poleno, za oviro, da ne bi hodil na lovsko zabavo v samostanske gozdove.

Dve uri spesnega hoda in Cenca je prišla v trič Schellenberg. Tu so bili ljudje že budni; odrasli so krasili hiše, otroci so trosili po cestah evetje, kopali soli so kitili solarno in postavljali oltar pred glavnimi vratimi.

»Lahko noč, Cenca!« je rekel Hajmo z zapoljenim glasom. »In — Bog povrni za tolažbo.«

»Ze dobro! Pa še kej pridi na mojo planino. Jutri — jutri me pa ne bo doma. Toda pojutri-

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1°; ženitovanjski oglasi Din 2°. Najmanjši znesek za mali oglasi Din 10°. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska. 3 mm visoka petitna vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Prireditve

V kavarni »Stritar« vsak večer koncert. (b)

Službodobe

Plaćilna natakarica prvorstna, za boljšo restavracijo se isče. Predpogoj dolgi lasje. Ponudbe upravi »Slovenca« v Ljubljani pod »Zvesta in poštena« št. 4149. (b)

Kuharica ki zna voditi oziroma kuhati preprosto meščansko hrano — se isče — lahko za takojšen nastop ali tudi za kasnejši v kraju Gorjanci in dvočlanski družini. — Pismene ponudbe upravi »Slovenca« do 20. aprila 1934 pod »Značajna« št. 4144. (b)

Pouk

Gospodinje se sprejmejo za dnevni in večerni pouk v Šivnju perila. — Ponudbe pod »Spretna Šivilja« na upravo »Slovenca«. (u)

Denar

Prodam knjižico Ljubljanske kreditne banke 290.000 Din najboljšemu ponudniku. Ponudbe pod »Gotovina« 4153. (d)

Posredujem bančne vloge. Jos. Augustin, agentura bančnih poslov, Ljubljana, Aleksandrova 4. (d)

Objave

In zastopnikov v Ljubljani opozarja svoje člane, da takoj vlože prijave pri Davčni upravi za poslovni promet. Eventuelna pojavnila se dobe v društveni pisarni.

Za birmance

veliko izbiro ur in zlatnine Vam nudi

J. Mušavec, urar, Maribor, Kralja Petra Irg. (Oglejte si pred nakupom)

Zelo poceni

se oblecete pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14.

Posteljino, odeje,

vložke, otomane itd. dobite naiceneje pri Alojziju Kočičaju, tapetništvu — Miklošičeva 6, Maribor. I

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri A. & M. ZORMAN Liubljana Stari trg 32.

Nova okna, vrata

po nizki ceni prodam. Izdelujem stavbna mizarska dela, lesene roloje itd. Zahtevate cene. Senica Jožef, Ljubljana, Bežigrad št. 6. (l)

Šivalni stroj

z okroglim čolničkom, šiva naprej in nazaj, štika, stopa, popolnoma nov, se prodaja za 1950 Din. Dvorakova ulica št. 3, L nadstropje, levo. (l)

Parno pekarno

dobro vpeljano, v predmestju Ljubljane, ugodno prodam. Naslov v upravi »Slovenca« št. 4155. (l)

Kupimo

Kupim ali vzamem v najem manjše obratovališče — tovarno v goratem kraju Slovenije z vodno ali električno napravo 30 do 50 PS. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Vodna sila« št. 4105. (k)

Modern kratek klavir

močna konstrukcija, poseni napravljena. Poljanska cesta 54/1 19. (g)

Kratek glasovir

dunajski fabrikat, v brezhibnem stanju, iz izbornim glasom, samo zaradi nujne potrebe gotovine naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4169. g

Prodamo

Nogavice, rokavice in pletenine. Vam nudi v veliki izbiro najugodenije in naiceneje trdka Karl Prelog, Ljublj